

ہج کس یا ادارہ یہ اے وانگیء ابید چہ شکر کار و رضاء
چاپ عرفنگ گت نہ کت

نشان

نشان : کتاب و نام :
گل محمد وفا : شاعر
اسحاق خاموش / صابر سجاد : گانج
اولی چاپ : فروری 2011
500 : دانگ
150 کلدار : نہاد
آثار پبلیکیشنز کراچی : شکر کار

گل محمد وفا

آثار پبلیکیشنز کراچی

aataar2010@gmail.com

لڑ

نائدات

- 10 گل محمد وفا.....بشیر بیدار
12 تو بل کہ منارا اے جہان...اسحاق خاموش
21 وفا.....نعیم وفا
25 باغ یونگاں بچار لال یونگاں
26 جی گلہیں دا دمیت وزیرانی
27 شمش کا راں کہ زرد بندیت
28 پیسر چونہ آت دُر دانگ مرچاں
29 دیوانگے انجش نہ شست
31 من گلاب ۽ پھل ۽ روچاں
33 شیشکے واس انگ ملار نہ کنیت
35 زسیرگی پتو ارساں هلمان انت
37 یار ممت کناں دُمد بیائے

بلوچ راج ۽

نام ۽

67	دُر دانگ اُنت نیا دھنر	39	سبے موسماں نہ کرزاں دل ۛ
68	روٹ ٹھکیت گپے نہ جنت	40	سچاں چو بالو ۛ ژند ژند گشت
69	ہر کدیں زور اُنت مابل ۛ	42	لیلوئی لاڑ، لاڑ ۛ بیچاڑاں
70	ھیال چول جنت زند ۛ	43	ہر کس ۛ راست ٹھمے گور
71	آزماں سیہ سیاہ اُنت	44	چون دلانی آہ جنت اُنت
73	سبے کہ من ۛ پو تو غمی کنت	45	مہکان ٹھو پری رنگ ٹھمنی
75	بچکند پرے آوازاں کندیت	46	بہاری موسم ۛ تڑمپاں
77	کنئے جہر سرا ساجیل	47	جتنی جھراھی ۛ کہ دہرئے
78	تئی گنوکیں ہیال شر کنت	49	نال کپت اُنت بیاہ زیر
80	نوں اگاں دروے بکپیت	50	نیش دھر ۛ تہر اُنت ایوکی
82	گاراں پہ چم ۛ لپارگ کہ	52	ھیال ۛ تاس ۛ تہا اُنت چول
84	دل آتاریں رنج ۛ پاساں	53	دُڑاھی
85	یکیں حالتیں مئی تئی گیش ۛ	55	”شپ چہا غے“ ناں بادگیر
87	وت	57	ہمک روچ جہراں ساچاں
89	شپ ۛ شرنگی ۛ پہ ماہ درہ شیت	58	جیگاں چاک ٹھو چال یکن!
91	دُر دانگ	60	ھوتی ہیر ۛ بدل مئے جان
93	شاہاش سبے کار ۛ بیات	61	زندمانی
95	تدریت باجے ہست	64	کٹنگ ٹھو پل ٹھل ٹھو تیر ۛ شپ
97	چے دارئے دل ۛ باریں	66	درد ٹھوٹ ۛ کتاب برد جاہ

133	جی جی اندام قدح قدح دیم	99	منی نپ عسیت بہ تند دیم
134	ساہ یو بدل چم یو چکند	101	گپ کن تئی حروفش آنت
136	چوٹلو رملو رموسم بیت	103	مزن دُور
137	مہ بات آنت دل کہ جنجالاں	106	سر بگر لگاں تو مہ کپ کوں
138	ہم میل	107	آچر
141	مہر یو ارزانی یو مہ جن گپ یو	110	بزان یو اگاں تو شپ
143	ہمراز	112	کوٹگیں روچانی وام یو کپنگیں
145	طلہ ہودو وشم ہورنگاں تو شر تر	114	نہ لوہاں نہ چاراں شمنے ماہ
145	اوستانی ساج	115	تو غریبے نے ترا ہمسر نیست
148	گٹھے رُمب ہورچ ہورنگ	116	ایش شراب آنت رندے
149	ہمسفر سست ہونیل بیکواہ	117	گوند ہوزمن ٹوش نے چونی یو
150	انجیں جاہے کہ چہ تئی جاہ یو	118	مں سبزین جٹکل یو
151	زنگیں لُکھانی ارمان رُنگ	120	سلا تو
152	بیا	122	درد یو بہر کنیں بہجکے اول تر کنیں
154	اولیہیں صباہ	123	واہگے وابیدار گھیں چمانی تہا
156	پہ تر ابو ٹوس ٹوپہ مانشانی	124	مہرانی خدوک
157	ساہ ہوارواہ یو کپ	126	برے جہانی روک کدی
160	باتاں	128	چکند پل آنت کئے گیوار
162	ہر دیں ماماہیں روٹو دم	130	ہنکدیں

گل محمد وفا

مُراد ساحر گشتیت

۔ ڈنگر انت زندہ ہمک در ساحر

مرگ و زہری و چشمک بند نہ بیت

ساحر و گپ راست انت ۔ موسم ماہکان، وحدہ پاس حائین ہستم
رونت کو زنت بلے پدا کاہنت ۔ البت رنگیں مردوم پدا نیاہنت ۔ دریکس
پش مہ بوتیں بلے بنی آدم بے وس انت ۔ وحدی مردماں راست گشتگ ۔

ملکوت مستیں لیوھے بوتیں

دورسریں کوراں جور بچارینیں

گل محمد وفا، اقبال راز، پیر بخش پیر آلہ دوست محمد توفیق مئے عمر و
حساب و چکت لیگک بنت ۔ بلے ایشانی ادبی بالاد در کسانے و مزن بوتگ ۔
ازم و کون عمر و ہمکر نچی نیست ۔ وفا مئے دیما رستگ و مزن بوتگ ۔ ٹمپ و
وانگ جاہ و مئے مکتبی بوتگ ۔ بلے وفا و فہم و زانت چہ آئی و شاعری و پذیر و
پیدا و رانت ۔ وفا جہر بکسین نانداری و رند و نہ کپنگ ۔ وفا و فکری و ٹنگی و مازی
بالعی چہ آئی و شاعری و زانگ بیت ۔

”مبادہ“ و ”زلف و چکند“ و وفا و ہنگ بوتیں کتاب انت چہ اے
کتابانی وانگ و وفا و ادبی بالاد جوانی و کیاس کنگ بیت ۔ وفا و سہی کتاب ”

163

دو زح و جاہ کنگ لیب

164

چو اومان و تار و بل ایت

165

گیم رنگیں مئے واہگ و صو

167

اتنگک بیار و موسم چینگ

169

مجال

171

منی تواریگہ و درد پانی کار

173

دما نے دیر نہ کوست بال

175

چار بند

وفا گھست و ارمان ہمیش انت بس !
چو اَجلیں کِشارء چرگ بوتلیں

لہذا کئی دُنیا تھا آہک و چہ پیراوں مَنی دو سنگیں شاعر ہما
انت کہ آہانی شاعری وتی دُور و شریگی و چیدگ ات و آہانی شعر ہمک مردم و
دپ و انت۔ آوہدی آئی و شعرانی دپتر چاپ و شنگ نہ بوتگ ات بلئے
ماہتاک بلوچی و دگتا کہنداں آئی و شعر چاپ و شنگ بوتگ انت۔ مَن آئی
و لچہ و دستونک و آوہدی و شنگ انت۔ اے کس اس ۱۹۸۹ء ات باریں
مَن گل محمد و فاء شاعری و سر پد بوتگ اتاں یا نا بلئے مَن ہر و ہد و آئی و
شعرانی تہاوشی یے مارا ات۔ مَن کہ ہما در بر جاہ و انگ و اتاں چو گانی سرا
کہ ”جو ادب“ و مرا گش بوتگ انت گوا و فاء شاعری اَلَم و انگ بوتگ
انت۔ کسان و پدا کنٹیں ہیال ... و فاء سر پد بوہگ گران ات بلئے کوں
لہذا نک و ہنگرچی روچ پہ روچ و دان بوت۔ ہے وڑا شاعری و ہمک
ہندا ات۔ مَن کہ نمہی تبک و سر بوتناں مَن و ش بھیتی کہ و فاء در بر جاہ و مَنی
اُستاد جوڑ بوت۔

یکرو چے مَنی نازاتی کہ مَن چہ و فاء ابن انشاء و شاعری و با روپرس ات۔

نشان“ ہم پہ بلوچی ادب و بلاہیں چیدگ و نشانے و فاء وتی زند پہ ملنگی و
درویشی کو ازینتگ۔ و فاء دل پہک و دل صفائیں مردمے بوتگ۔ مَنی خیال و
چہ بدیں باطنان جوانیں فکر و خیال و دی بوت نہ کنت۔ و فاء ظاہر و باطن و
چو وڑیں فرق و تفاوت نہ بوتگ۔ ہمے صفت و و فاء ابد مان گنگ۔ چوش کہ و فاء
وت گشیت۔

و فاء مَن و داں ابد مانیں
و فاء فنا پر نیست۔ انچش کہ و فاء شاعری ابد مان انت۔ ہمے وڑا و فاء
زندہ پیر انت۔ و فاء گران و سنگینیں مردمے بوتگ۔ ہمے گرانی و فاء چہ
ارزانی و مَن گنگ۔ آدگہ گپ ایت کہ مرچگیں چا گرد و پد گرانی و سبکی و وتی
وڑیں و کس اس جوڑ گنگ۔ حافظ گشیت۔
و گر چہ بدنامیست نزد عاقلان
مانی خواہیم نگ و نام را

بشیر ہیدار کوشتلات ٹمپ

۱۵ جنوری ۲۰۱۱ء

اے ہے وحدات کو فاء گنوں کی ہر مہر مشورہ انت۔

یکبرے منی دپ ہمدیم کے چار انت پدا در اکینت کے۔

”عظماء کو کار نیست ہر جا کہ بھٹکی ہے است ہما ہمیشہ جانی بخت ہمدیم کے چار انت

... تو فاضل و بان، سید و بان، حافظ و بخت و بکن، جامی و بخت و

بکن... من گنرو پوکانی بارو اچے زاناں...“

منی بخت دپ و بکو روت۔

بلئے من چریشی و پد زانت کہ و فاء کوں وتی لہز انک و چچو مہر و ہمکر نچی

است۔

مے راج و بد بختی ایش انت کہ شاعرے کہ چرے کوڑہ و مرگیت و روت پدا

و مردم یکپارگی چرائی و بھال بنت۔ لہتے لہو انکی گل آئی و بات و مرا گئے

نہیں انت و چہ ہے ڈبہ و دزکش بنت۔

و فاءوں ہے بد بختی و عجانی تھا گار و بگواہ انت۔ سال و ماہ وتی پند و بزان

انت گل محمد و فاء، عباس علی زئی، پیر بخش پیرل، رزاق دیدگ، چراگ

لاشاری، کفایت کرار، و دگہ بازیں نمیرانیں شاعرانی سالو وچ پہ بے توار ی

گوزنت۔ شاعری و سرا چمھا تک و یک و آبانی بارو اچھہ کنگ دوریں

گئے۔ من ہے سر پد باں کہ نوکیں شاعری و تھا و فاء مزینیں ارزشتے.....

ہا سکن دستونک و تھا... و فاء شاعری و رباتنی رد و پو لگ و ہمگ و زلورت

انت۔ و فاء شاعری و نا زکی و ہیچ و تابانی در برگ و پد رنگ و زلورت

انت۔ منی ہمیں چچ مزانت و چہ شاعری و نا پوہ و نا سر پدے و فاء شاعری و

سرا کہ ند و چست کنت نہ ہزار رند و پکار و سوساں کیت۔ پمشکا من چہ و فاء

ارواہ و پہلی لوٹاں۔

و فاء و چند و گشگ انت کہ بندات و آئی و چہ ششمی کلاس و کوں

ساز و زیر و بخت و بگ و کز و گور و مرا گھانی تھا بہرے ز رنگ۔ ہے بخت

و واہگ و یا زہمی کلاس و واہگ و و ہد و براں ۱۹۸۳ و و فاء شاعری بندات

گت۔ بلئے گیشتریں رہشونی آئی و چہ بشیر بیدار و رت۔

گل محمد و فاء و شکلات و نندو کے ٹمپ و ماسٹرے ات۔ مردمانی گشگ ات

کہ و فاء و گیشتر و و کوں گنوں کی و گوتک ات۔ سال و دواز دھیں ماہانی تھا

یک ماہے سارات گوا یا ز دھیں ماہاں گنوک ات۔ و فاء گنوں کی اوں چہ اید گہ

گنوکاں جتاہیں گنوں کی ہے ات۔ و فاء کوں کس و بھر نہ گت۔۔ ہر و ہد و

چل و چل ات۔ بلئے اگاں کوں کسے و بھرے گت گوا فلا سرائی وڑا

۔۔۔ سگریٹ و بند، تمباک و چرس کوں و فاء ہمکر نچی انت۔ بلئے اگاں ما

پچاریں نہ و فاء گیشتر شاعری اوں ہے و ہد و گشگ ات۔ ایشی و مول و

مرا دپھر اے نہ انت کہ نشہ مردم و شاعرے جوڑ کت۔ بلئے و فاء گنوں کی و

شاعری و ت ماں و ت و ہمکر نچی انت۔

وفاوتی عہد و مہرند و دستونک و شاعراں چہ پمشکا جتا انت کہ سستا ساج و
گچھی نگاہاں اگاں چارگ بہ بیت تہ و فاء شعری دستار مزن انت ۔ دستونک و
ابید و فاء ہشتہ ٹنگیس لچہ اول ہینچو ارزشت دارنت ۔ و فاء یک لچہ یے ۔

کے انت چماں دزے مالیت
کے انت راہاں رُٹنے بالیت
کے انت گاریں راہ و ڈس دنت
کے انت شکیت موجیں ملگور
کے انت روج و عرف و وڑا کنت
کے انت دوج و حرف و وڑا کنت
نوکیں وحد و نوکیں در و شتم
کیفانی سرتلاں در کپ
رُلف و زوان و چچو آپ انت
زند و شان و کئے انت تاپ انت
مرچی جنرکاں پہ کئے چاپ انت
کئے سُرینیت سہریں مرگ و
پہ تو داری پہ ماو داری
مرچاں سبز انت چم و سنجل

جنگ نہ مانیت رنگ نہ مانیت
بدرنگی و رنگ نہ مانیت
ہو کہ اگاں تو شمر بڑا سئے
مارا بس تئی چند پکار انت
ساہ و بدل چم و چکند

مارا دیگہ کئے است بے تو !!
و فاء گنوک و آئی و اے مارشت داتگ کہ اگاں چا گرد و چہ وڑیک
و گندگ و پیمک لوٹ و گوا چا گرد و وڑا گنوک بوھگی انت ۔ و فاء وڑ و
اگاں چہ زند و در و میرا ش پلگ بہ بیت تہ مردم یک رنگے جوڑ بیت ۔ و فاء
کر اچکیں زند بنیاد و زند و ہما سہتاں چہ گیش ارزشت داریت کہ او دا
مردم سنگے جوڑ بیت یا بے معنا ہیں و ابے جوڑ بیت ۔ دُنیا و تہا غم و اندوہانی
دیمپانیں مردم آئی وھیال و بنیادی و معراج و سرانت ۔
مرچی بلوچی دستونک و بجز و وت آئی و منزل و نشان و چیدگ در گیتنگ
انت و وفا ہے چیدگ و نشاناں چہ دیکتر اوشتاگ ۔

۔ روزد و بزمش و برازاں دز چکانی ساہگ و گشت
بانا دو بر ہمے وہد بیگاہ من و رسیت

نہ گندیں۔

پہ دورے اے دستونکائی لہنے شعراں بچارا۔

پڑوشوکیں شیشگے ۽ رتک ۽ رچجے
ردا ڈلفانی تاراں مارا پیتک انت
وفا حالاں نہ پُرس انت کاڑ مرچاں
ھیال ۽ سیمسروں پہکا اپتک انت

پڑھنگیں سر کوہ کا پے ۽ کپ ایت
دو چک ۽ انت آ کہ ماہ ۽ چادرے
لڈ مرچی دُور پندیں راہی یے
اُردگاں رتچاں بو راہ ۽ چادرے

منّاں گدا یے ۽ نیزگار پنڈو کے
گذر مئے بوت نہ کنت درگہانی تئی شاہی
پہ یات گارے بہ مان سرگنویں آمریش ۽
تو شائیلے اوں بہ نال یا کپوتکے چاہی

خُپدا اے لچہ ۽ بچارا

۱۔ اہگاں اوں جار زرتگ کشت ۽ کوشانی درے
سیا ہگے سیاہی رجان انت گرد ۽ بیر ۽ ساہک ۽
سہوش ۽ ایرماں اگاں سار کہ متاں بدیاں
پڑھنگیں ہال ۽ پراں گش کئی دستاں بدیاں
سجدھے بلکن ۽ کنت آ پہ بہشت ۽ ایمان
تئی ہیالانی تب ۽ دین پرستاں بدیاں

سوئی آس ۽ تو سگ ۽ چنوا رس گواہیں ما
توپان ۽ برنگیں چو دیوال ۽ پڑھنگیں
کوں جے دستونکائی لہنے بنداں ما اکل جت کنیں کہ وفا
۽ جند ۽ درشاں اب چہ اید گہ شاعران چنچو پیک ۽ گستا انت۔ آئی ۽ کزرا
رہیت اوں زندگ انت ۽ آنوکیں زما نگ ۽ لوٹاں اوں ماریت۔ ہا و حد ۽
کہ وفاء شاعری ہند ات کنت تہ بلوچی لہزا نک ۽ تہا دستونک ۽ شاعرانی کمی نہ
ات۔ وفاء انداز ۽ بیان ہماہانی زرت بلئے پوت ۽ جتاہیں کھٹکے گچیں کنت
کہ ہمیشی ۽ وفاء دستونک ۽ درشاں اب جتا ۽ پکر کنت۔

وفا مر دماں گنوک ۽ دیوانگ لیکھ اتگ ات بلئے وفاء شاعری ۽ کہ ما
سرجمی ۽ وائیں تہ ما وفاء شاعری ۽ تہا بے مطلب ۽ بے معناہیں ہیال ۽ کپ

قرار لوٹیں ملا روڈ آنت

ودار لوٹیں دوار لڈ آنت

نوں کسے اے گالانی وانگ ء پد گشت کنت کہ پہ بے سائی ء کئے چشیں گپیاں
گشت کنت یا لبزاں کمات کنت - عشق ء مہر ء سر حال ء وفاء ء دستونک ء
در شاندا ب و تی بجا ر جوڑ گشت - آئی ء چہ ز بیت ء دو دانی منزل ء دیکھتر سفر
گشت - وفاء ء کوں وحد ء سفر گشت بلے سبکی نڈ رنگ -

ھواریں رد ء اگاں ما بچاریں تہ وفا چہ وابانی تا بیراں گسر کپتک ات بلے
آئی ء دامنار استیں وابانی شاعری گشت - ۱۶ فروری ۲۰۰۴ء ء بد بختیں
نیمروچے ء موٹل ء نیلے ء سوب ء وفاء زند ء کوں بلوچی شاعری ء دگا گت
وفاء بے وحدیں مرگ ء بلوچی شاعری ء نوک ندر گیں امروز اپتک
گت -

اسحاق خاموش

کراچی، ۲۰۱۰ء

زندمانی

او زندمانی!

او زندمانی!

من واھگانی کتاب بہکیں

تئی درگھانی دراں کہ پول ات

غمانی آماچیں حرف حرف ء

اے ز روئے چنڈ چنڈ ء کپ کپ ء

اے جان ء بند بند ء ٹپ ٹپ ء

اے زند ء بیگاریں چپ چپ ء

بتکیں راہانی لپ لپ ء

قرار لوٹ ات

ودار لوٹ ات

بلے بگش کہ

ابید تیک ء

پہ تھر تھریں حساب ء داداں

مئے ھمسمری ہے؟

کہ پہ مر ادیکیں و ہدھ پاساں

رست، مرچی اگاں بلوچستاں ہر کنڈو، مگ ۽ پچارے گڈاھے مارگ
بیت کہ زابلول مرچی چہ مردین آدماء ہم تعلیم ۽ دیمل ترانت۔

پداھے زمانگ ۽ وفاء ماں کوشکلات ۽ بلوچ لائبریری ۽ نام ۽ یک کتاب جاہ
یے اڈدات کہ او دا گیشتر مارا بلوچی وائینگ بوت۔ وفاء وتی گس ۽ تہا ہم وتی
میتگ ۽ زہگاناں وائیت بلکیں وفاء گس یک سرجمیں درس گاہ یے ات
۔ مرچی اگاں بلوچی ۽ اے چاریں لہزاں مانہشتہ کنیں تہ اے وفاء بدولت
انت۔ پداوحدے وفاء چہ نذر آباد ۽ اسکول ۽ بدل بیت ۽ آئی ۽ ماسٹری ۽
پوسٹ ڈگاری کہن ۽ بیت ڈگاری کہن ہم وفاء ۽ ہند میتگ ات بلکیں ہم
ڈگاری کہن ۽ وفاء وتی کو دکیں چم پچ سنگ انت۔ ڈگاری کہن ۽ روگ ۽ پد
وفاء کتاب جاہ ہم وڈالائی آماج بوت، وفاء پدا اے میتگ ۽ چہ ہم نہ جت
کوشکلات ۽ تمپ کشے بے وفاء بیت انت۔

گشے رُمب ۽ رچ کھنگ بوٹیں

وتی میتگ ۽ چہ وڈگ بوٹیں

وفاء تہ ۽ ارمان ہمیش انت بس

چواٹکیں کشا ۽ چرگ بوٹیں

پداھے حال شنگ ات کہ بیا وفاء گنوک انت، چہس باز کیفیت، چاہ ہم باز
وارت، و سرات لہجیت، جان ہم نہ شودیت چلہ چل انت، ہرے ہرے
گپ نہ جنت، اگاں گپ ۽ لگیت گڈاھسی ۽ نام ۽ نزانت، کسی سر پر نہ بیت

~
وفا

مرچاں گمنام انت وفاء لبرانی بازار ۽

بیامنی و حد یکن مارا نمیران برو

کچھ ۽ تمپ ۽ جہہ منندیں گل محمد وفا کہ گیشتر وفاء نام ۽ زانگ ۽
بجارج بوت۔ وفا یک استاد ۽ درس دیوکیں مردے ات چوتائی ۽ ذاتی
حوالہ ۽ ہم وفاء کار کسب ماسٹری ات آچائے درس گاہانی توک بہ بیت یا کہ
ڈن گورے، یا کہ وفاء چند ۽ گس ہر کسے کہ وفاء ۽ گور ۽ نہشت ۽ پادانک تہ
آئی ۽ الم چہ وفاء چیزے دربرت، ترالے مگ ۽ وفاء ہاڑیں شاگر و مکتبی
یے ہم دست کجیت۔ من ۽ اگاں گیر انت اے ہماوحد ۽ کہ وفاء نذر آباد
اسکول ۽ ماسٹرات اے و ہد ۽ ماکسان اتیں کوشکلات ۽ پرائمری اسکول ۽
وانگ ۽ اتیں، بلے گیشتر مئے تر بیت وفاء گس ۽ تہا سنگ ات وفاء وتی
ہند ۽ مگ ۽ مردماں تعلیم ۽ باز سکین دات اگاں اے ہم بکشاں ردنباں کہ
زالبولانی وانگ ۽ زانگ ۽ وفاء یک مزنیں دستے ہم ہوارات، آزمانگ ۽
مئے ہند ۽ مگ ۽ زابلولاں ماں مکتباں نہ وینگ ات، گڈاھے کار ۽ بندات
وفاء ۽ چہ وتی گس ۽ گت مئے لوگ ۽ تہا چار ۽ پدا وفاء وتی گس ۽ زابلولاں
مکتباں پہ وانگ ۽ دیم دانت، کم کم ۽ ہم جہد ۽ ردوم زوراں کت داں آ
دگہ زابلولاں ہم دیست انت گڈا آدگہ ہند ۽ دماگنی زابلولاں ہم سکین

کہو فاعے گشتِ ۛ چے گشتِ لوثیت، بلئے شیر انگتِ بختہ کنت، شیر ۛے
شرانت، ماسڑی ہم انگت کنت، بلئے ڈیوٹی ۛ نہ روت، ہرکار ۛ تنخواہ ۛ ہم
نزوریت، ہما گنوکی ات کہو فاع ۛ ہمارا بوت کوں داں عمر ۛ گڈی روچاں کوں
چس ۛ مسگریانی بُڈاں، کوں تر ماس ۛ سار تیں چا ہاں۔ بلئے وفاع ۛ گنوکی
ساریں گنوکی یے ات، وفا ۛ گنوکی ۛ تھا یک ساری ہم است ات، وفاع ۛ شیر ۛ
ہر گنوکی نہ اتنت، بلکیں ما آ وفاع ۛ سر پد نہ بوتیں، گڈا ما گشت وفا
گنوکیں

میکرو چے منافعائشیت نعیم! کون یکدارے عمامہ عمر از دگ بیت۔

من گشت اناں۔

گڈامن ءِ گھیت اگاں رژن ءِ شوہار ءِ در کپ مے گڈا یکد ر ءِ سراماہ ءِ سراما
ہم رو کپیت -

آروچی وفا ء اے بھراء من سچ پوہ نہ بوتان بلے مرچی من اے گپ ء ماراں کہ وفا ء دانک مزنیں مانایے داریت ۔

ہم وفا ات، گل محمد وفا، یک زمانے گل جان وفاء نام ہم زانگ بوت،
 بایں پدا گل محمد گل جان دو حیں دورا تک انت وفا، بس وفا بوت، برے ماں
 تمپ، برے ڈگاری کہن، برے زڑیں بگ، برے مند برے تمپ
 کوشکلات و ترا ہم وفا گندگ و اتک و برے بیگواہ ات۔ گنو کے ات،
 شارے ات، ماشرے ات سور و سانگے گت حداء دو زھگ وات،

ظاہر شاہ و فاءؓ بی مریم و فاءؓ ،،،،، وفاءؓ دگھ بھی نیست چندے شیر آنت ؓ
 ہمے دوہیں زھگ - کہ وفاءؓ پشکیتگیں میراث ؓؓ پشد آنت -
 اے وحد ؓ وفا کوں وتی دوہیں زھگاں ، کوں وتی گنوکى ؓ کوں وتی
 شارى ؓ ؓ کوں وتی ماسرى ؓ دلگوش ات ، اے وحد ؓ وفا ماں مند سوروء
 ماسرات کہ 16 فروری 2004ء سہب عمر اوتی ڈیوٹی ؓ روگ ؓ بیت کہ
 راہ عنیمگ ؓ آئی ؓ گاڈی یے دام کنت ؓ مارادرستاں یلہ بنت محروت -

تو و فاسودگیں پا داں کوں ستر پند جنگ

مان میتک انگت ء مکیں دل ۽ پرواہ انت

ماں کو کافی قتی پیے اگاں بد میرے
کجا داں مر بہ کیت در گہ انت پیش گاہ انت

نعم وفا

10 بہار ان 2011-کتر

جی گلیں دادِ معیتِ وزیرانی
مئے ہما آکبتِ فقیرانی

شبِ سترِ شاعرِ جگہاں پر شنگ
کندگے شالا نوکِ سیرانی

مرچی حالِ انت کہ بھتِ نازینک
مولسِ پیے شانلے کھیرانی

تئی گورے ہاترے نہ رنگِ لاس
بے سریں راہے بلکیں پیرانی

اے منی بیگمے شمندیں غم
نوشِ کت مار سراں زھیرانی

لویتِ آشوبِ لہیں کشکے
ژندیں گیوارے تیرے بیرانی

قولِ بنتِ چون نامراد وفا
نوں رواں درگہے پیرانی

باغِ پٹاں بچار لالِ گھٹاں بچار
رنگِ حوناں ہوار بوپٹِ جٹاں بچار

بنتِ سزجِ اگان کیفِ چہ دیدگاں
وہدِ وہدِ سرے تہ امتاں بچار

نیادہ سہبت ہمیش زندہ لذت ہمیش
کتمو باہینت وتے کتمو زلاں بچار

گوئلانی دپے کوپیں بولانِ بنت
پڑشگیں میتگے نقشیں گھٹاں بچار

چو وداریکے پیا زرِ انت نیادے
چم کنجلِ بیتِ کوہِ ٹٹاں بچار

اُرتِ اُرتِ انت وفا چچو مارشت منی
قطِ ڈنڈِ دراں برکِ چٹاں بچار

۲۲ جون ۲۰۰۳ء

پیسر چو نہ آت دُر دا نگ مرچاں دِلمیری بازۂ زانت
چوں چوں تر پیلۂ نادان انت چونۂ اندریں رازۂ زانت

نازُکۂ تنک نازاکیں استال گوگۂ ماہۂ رنگ
وت چو بے گتۂ نادان انت ناز گزۂ گہیں نازۂ زانت

ارس پہ صد بدل ہر دانکۂ ہرچی دات کنت بکشائیت
یکۂ نپارت آگپ ہم دُر دا نگ مئے، بے بازۂ زانت

میلن گرتا ترۂ تاب ہر روجۂ منی شہرۂ بیا
آروچی منی چماں دیست اے روجۂ دلۂ سازۂ زانت

زہیرانی قلاتۂ بانک وائے پہ وطن ہشکیں دار
جی جی پہ بلوچ براہندگ کوہۂ کلہری داۂ زانت

ہر کس پہ دگر بنام انت ایش انت من وفا امروزۂ
کلدارۂ بزانت پاکستان، ایران اوں وتی گازۂ زانت

۱۷ اکتوبر ۲۰۰۷ء

شמוש کاراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں
چو بے کراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

بلینگ انت ماہۂ ماہکانیۂ تئی نشانی
پہ شپ تہاراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

عشقۂ تہاپۂ زلفۂ نمبانی ترمپ منگ
گونکۂ گاراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

چے پتۂ گوری دواۂ درمان ہستۂ نیستۂ
زرد واراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

سروں داں وہدے نہ کپت راسھے ۂ ہندۂ جاہے
چہ وت شزاراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

تو گوں من، گوں تو، حیر کنان ۂ روان اتیں ما
پے تواراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

دے تسلہ وفا نہ دنت کس گھہازۂ مہرۂ
کہ شنگ شاراں کہ زرد بندیت ہزار تاراں

کنڈانی آپؑ سردیؑ
گوں شوانگے انجش نہ ٹٹ

دڑیں سلائے گوں کن انت
بے زانگے انجش نہ ٹٹ

کوئٹھیںھیالاتؑ گوریگ
دردانگے انجش نہ ٹٹ

تو اسرینت اس سیاہیں ٹپ
مہ چانگے انجش نہ ٹٹ

حالاں پے ربالو وفا
پروانگے انجش نہ ٹٹ

۵ جولائی ۲۰۰۱ء

✍

☆

دیوانگے انجش نہ ٹٹ
مہ ترانگے انجش نہ ٹٹ

جبار انت من بادگیرؑ سرؑ
بیگانگے انجش نہ ٹٹ

ماہ انتؑ ماہؑ مہلقاہ
دلہانگے انجش نہ ٹٹ

بودی نہیں برزؑ بال کت
کم زانگے انجش نہ ٹٹ

چو چٹاں دُرُخ دوچی منی حالت انت مروچی
تئی یات ء شاگیں کوچک ہمک زیمیل ء مدیت انت

چے قصبے بیاراں کہ گچلاں نہ کپتگ
اے دیار جاورانی کواں ساحر ء مدیت انت

☆

پدا موسمانی شائل کپتگ زہیر نال انت
برے شات سُب بیگہ کدی شپ صبا مدیت انت

پُشیں دھر ء عاشقی ء، بیا سوچ روکیں چدا چہ
میک ء تئی اشارت بچ مردم ء مدیت انت

چتو دراج کشیں راہے گشتے واب ہم سرا انت
چوشیں گنوک ء ریٹا شالا وفا مدیت انت

✍

من گلاب ء مَھل ء روچاں ترا دربا مدیت انت
وتی دُش ء غم ء نپ چو بے عصا مدیت انت

من جہاں ندیت مدرائ آمدیت اوں مدیت انت
بزاں عمرے ات دمانے وت صد بر ء مدیت انت

تئی ملکاں ستائیں اندام ء مہلکائیں
تئی خیال ء سبزیں گوارگ اد ء جنگل ء مدیت انت

چو کہ ساچانء زلف مانشتنگ
بے قراریء بے قرار نہ کنت

باز پڑینگ پیشگیں یاتاں
انگہ ہوشء منگء سار نہ کنت

☆

جی پہ مہلجء گواچنی سوبء
تراگی لڑاں درد بار نہ کنت

نوں پہ پڑائےء وفا آم انت
واہگء دڑچک چوں پتار نہ کنت

شیشکے واس انگ ملار نہ کنت
وہیاں پل کہ غم ہوار نہ کنت

گشے زہتیں زہراں سر رتہ
کئے وتء را چو راہ چار نہ کنت

رژن بندان انت مہلقاہء شپ
ہر کسی واسۂ بامسار نہ کنت

کھ

چریتؔ ترو زوریت گواڑگانؔ
عجب آہوگ نیادؔ سبزگان انت

☆

شپؔ روجؔ نسکیں جاوؔ غم
توئے باریں دگہ ء بہر مان انت

وفا بے وہد وائبؔ پاد کایاں
گشتے استار بامؔ جنجران انت
۲ اپریل ۲۰۰۳ء

کھ

زہیرگی پہ تو ارساں شلان انت
دلؔ من کلوؔ دروے نجان انت
مے آہزاپؔ نیت بوشؔ توارے
چیا کہ کئی پختی زندمان انت

گجؔ مولم پدا بیگاہؔ زردی
سرؔ جمبوریں گرے ایرچان انت

چے زہرؔ کچلے مارا بدئے گوں
ہے تام کہ جتا چے شھوان انت

ہور گوار انت نہ سنج الکاپ انت
 روج ایمن نہ ساج سرگواپ انت
 ہون جوئی کئے بدل گیر انت
 لٹھ انت تکہ دلجی تاپ انت
 چو ذروہیتگ پڑشگیں ماہ
 دیگر بڑاھو ذروت ہماہ
 بلے انگت مکت در کشاں
 لوٹاں ملگور جزیں بیگاہ
 ہر پید ہست ہلک لڈیناں
 گشتن ویدی قول سڈیناں
 چون گیابان گوانزگی موجاں
 اے تیباں پہ چول چندیناں
 کینگ کست رتجیت سیاہیں بیک
 کودکی گوزان انت چیک چیک
 درد پڑیچ انت مارا تئی پادینک
 بیا گلیں زید گزدرانی شک
 ۱۱ نومبر ۲۰۰۲ء

یار
 یار مت کناں دیر بیائے
 تو منگئے نے پہ کسے عئے
 تلو ساں پہ ترا ہزار براں
 شک کو لیک باں اگاں کائے
 شوم شانزدہ یک غمے اتکہ
 انگر آساں دل وتی ہشتہ
 چدے سگ نوں دمانے نہ بیت
 واہگ ریشاں جان در تکہ
 ترا نازیناں چماں واب ریت
 ترا نگے برانزاں پیچے تاب ریت
 دروغ ناہین آں بندرے سوچکے
 شپ چڑک انت سہاں داب ریت
 بیت بشارت تئی ہمدلی بدیت
 زر تماہانی کرپداک مدیت
 زیر بے پولیں چو سرے زیر انت
 پشت کپاں من کارواں لڈیت

ہے موسماں نہ کرزاں دلِءِ بہر کندگا انت
چو لہیں شرابِءِ دپِءِ تند بندگا انت

کئی زیریں زرینگ ہما گریشگِءِ کپودر
گشتِے ٹلسیں جنکے کٹِءِ موداں رندگا انت

چرے زلفِءِ استمانِءِ یک شپے منی گذر بات
کہ موج مولمانی گلِءِ پھلِءِ سنگا انت

برے آ پہ من سد کہ کدی من پہ آئی گاراں
برے حاجتانی طالع غمِءِ رنجِ پندگا انت

پدا کوکرا انت زہیرِءِ پدا جمہری میان اُنت
وفا کئی مثال بیاراں کہ جوڑِءِ زندگا انت
۱۵ اپریل ۲۰۰۳ء

سچاں چو بالوئے ژند ژند گشت نہ کنناں
دیارے بزرگِءِ دُنیاءِ پند گشت نہ کنناں

من انچش ساری ساری کہ منزلِءِ سر باں
چہ دُرستاں رند ہر رند رند گشت نہ کنناں

اے آس چرے کہ دلِءِ تو سگِءِ تو وت کائے
گناہِءِ سیاہیِءِ بیکِءِ شہند گشت نہ کنناں

مدام جبینء گشتے انسریت و ش و شء
کناں چو آئیء مرگےء بند گشت نہ کناں

ترا پکار نہ آہاں بگر، دراں چنگر
وتا کہ لوٹ بیت کند کند گشت نہ کناں

ہے کہ شاعران پیشی نین چوں غزل گشتگ
چتورانت باہو ۛ پیردان ۛ مند گشت نہ کناں

صباہ ۛ کوش زری واہگاں ڈر شیت وفا
یلے تئی مولم ۛ اوستانی سند گشت نہ کناں

کھ

☆
لیلوی لاڑ ، لاڑ ۛ بیچاڑاں
زیرینت دل مے ماہلیں کاڑاں

ڈرچک ۛ دارانی جی وطن مہر ۛ
وائے وائے پہ گواڑگ ۛ گواڑاں

بھنگ مستی ۛ گوں ہلاہوشاں
قدح ۛ کیف ۛ تاڑی ۛ تاڑاں

خراگ ۛ پھلاں واہگوں بند انت
ارس ۛ طوفان ۛ درد ۛ آلاڑاں

مئل ۛ تئی شپ کشیں سہیل بیگ انت
چاروہی ماہ ۛ شنگ کنت چاڑاں

ہو وفا گندے لوگ وتی جاگہ
شر ہر انت زندان ۛ چرے واڑاں

کھ

چون ولانی آہ بیت انت چون گلء امبار بیت
چون بکنت کہ زیر زیر چنگ غمانی ساز بیت

چوش شرابء موسم وش انت چوش دلء ارمان بلت
چو نئے آ یکے امروزء جہد بکنت تہ باز بیت

من کہ نیاہاں میتگء لالء لال نیت کہ گلء منی
لیو کوتاہ ! چوری آں گوں مردم ادء ناراز بیت

پئے گشت کہ مرگ بلاھے زندء باندات شاہگان انت
جون ڈراہیں ہارء بُرتگیں لیگ پہ شوہاز بیت

روحء شپء ساڑتگیں موکم بیگاہنی ساہگء بڑاہ
چ نزان ئے نیکء بدء را بو دپء پیاز بیت

ایش وفا مئے عشقء حدیث انت زاہم زمبوئے زریات
دیر گوزاں بیت مارئے فہم ئے مٹاہانی واز بیت
۲۱ اکتوبر ۲۰۰۱ء

☆

ہر کسء راستء مئے گورء چوٹ ئے
اُگدہ زوریں سرانی باھوٹ ئے

قدے نوش قدے اومان
آپء ہوشامء چنگء لاکوٹ ئے

عاشقی گور کلپیں گیوار انت
انگت پہ وت دگہ درے لوٹ ئے

او مالوکانی شپ گوں استاراں
مستیں بالادء برانزاں آکوٹ ئے !

چہ زدیں ذروتء مانگء پالاں
کہ چہ گنجاں غمانی چار موٹ ئے

چہ کئی لہمیں لنگء واستا
تو وفا عہدی ہتیاں گوٹ ئے

کچھ

بہاری موسم؎ حزمپاں بہ میتک انت
دمانے رھگوزی آں ارس رستک انت

تھماراں چہ گل؎ بروان؎ تندراں
دلوان شالا وتی گیوار؎ گیتک انت

پڑوشوکیں شیشگے؎ رتک؎ ریچ؎
رد؎ زلفانی تاراں مارا پتک انت

گوں دُڑماناں دپ؎ گٹ؎ نہ کرزاں
کہ استال گونگ؎ چکان سیتک انت

ودارانی قلات؎ لذ؎ بستک
منی منزل پدا باہو؎ ہیتک انت

وفا حالاں نہ پُرس انت کاڑ مرچاں
ھیال؎ سیمسروں پہکا اپتک انت

✍

☆

مہکان؎ پری رنگ؎ منی ماہ؎ غزل بیا
بیا بنداں پدا وٹیں غزل ساہ؎ بدل بیا

چہ مدتے بیگواہ انتت موسم گوں بہاراں
نوں مھل من شہر؎ جن انت پہ تو بتل بیا

روح؎ شپ؎ دز ذرا جی؎ اوتاگے صباہ؎
بخشا تگ انت نگاہے؎ دستانی چکل بیا

مے حاجت؎ شق آپیں بدن پر چازان؎
ماندا شنگ انت چودر چک؎ بر؎ بر؎ جمل بیا

بیا بیا کہ تئی راہ؎ سرا نشتگاں دیریں
تو زان؎ وفا؎ کہ دتا داتگ اڈل بیا

✍

شے مُرید؎ چاکری کرن؎ جنگ
انگت؎ مہرانی بالشت؎ زرے

دَزرگیں بانگواہے؎ آدیتکے؎
جمہرانی ترپے استین؎ پرے

☆

تل مکتگ بے سارے؎ جنڈیں قباء
وحد وحدے شال مہلج؎ ورے

من پنا پاساں وفا قولیک ہاں
نسہیں گیوار؎ کشک؎ سر گرے

مُجھنی ہمرانی؎ کہ دمہرے
تو گجام درو؎ غمانی آسے

ماہل؎ مہگونگ؎ ماہ درورے
بیگہ؎ سائیل زہیر؎ زہیرے

کنجلیں چماں دلوں بہر بہر گت
چو گشتے آہوگے کوہ ساراں چرے

کھ

ٹال کپت انت بیا بہ زیر سبزیں کھیرے ساہگے
گال سزپت انت دور، دورے دوست ۽ زہیرے ساہگے ۽

غم پہ حیراتی رسیت درد ہم یک لذتے
مولیٰ بنداں قلاتے من ۽ ہیرے ساہگے ۽

گار بے چو سر جنان ۽ تو منی ہمراہی ۽
یک نشانے زور ۽ بیارگوں بادگیرے ساہگے ۽

برنگ گوجار دانگ یائے جالاریں زمین
سندھ ہم قدر انت مروچاں ”بینظیر“ ۽ ساہگے ۽

واہگاں اوں جار زرتگ گشت کوشانی درے
سیاہگے سیاہی رجان انت گزندہ بیرے ساہگے ۽

چے بگش لوٹے دُعا یے دست داران نے وفا
بھت کہ چمگرد اتک دست ۽ لکیرے ساہگے ۽
کھ

نیش دھیرے تہہ انت ایوکی ۽ تہنائی
منارا چندے وقتی زندگی ۽ ہمرائی

گلہ نداشت ستر مونے حراب گشیت
چیا کہ رست نہ کت دو دلانی دوزواہی

مہ بند دل پہ پشیں ماہکان ۽ بتارے
چداں چہ دور تر کاراں بزمش براہے ارواہی

ھیال ۽ تاس ۽ تھا انت چول وارت پری
جہان ۽ دست ۽ دل ۽ انت چول وارت پری

دمانے بوشت پیر گول جالتاناں بکش شرپ
کہ درد ۽ درد ۽ دوا انت چول وارت پری

تئی مثال ہبر گت چو دُر شکیں اندام
من شیشگاناں روا انت چول وارت پری

دولوں گول رہن ۽ مجازانی منزلانی سفر
سرے پہ سنگے ببا انت چول وارت پری

گشے کہ بام شہتگ اے چیکوانی ڈگار
منی دیار ۽ وڑا انت چول وارت پری

ادا پہ دود ۽ وفا انت بس تمن زرع ۽ گار انت
ترا کئی زور سرا انت چول وارت پری

منان گدائے ۽ نیز گار پنڈو کے
گزر مے بوت نہ کنت در گہانی تئی شاہی

پہ یات گارے بہ مان سر گنویں امریش ۽
تو شانلے اوں بہ نال یا کیونکے چاہی

مُرد ۽ حاتی ۽ چاکر مزہ ۽ قولانی
نہ روت انچو گش انت داغ ۽ جزل ۽ سیاہی

وفا پہ مرگ کدی ارس گواہی زلف ۽ نمب
مکن ودار مدے راہر اں پخشیں دُڑاہی

چے واجہ جھدائی
 ادو ویدو مردم
 ادو مدو موسم
 ادو نیا دھو مولم
 زامات نوک انت
 وسو گنوک انت
 اے شہکورو لبو
 منی پوس کشنگ
 تو میرو گر روکے
 تو ویدو سر روکے
 بلے وت کہ رنگ
 نہ انت منٹ جھ کس

✍

دُڑاھی

مے آشوب ویرات انت
 نرانت زندگی
 عزانت مردگانی
 چولہرائی ویرین
 کدی سر گریت
 کدی سر کران انت
 چے شاہو گدائی

مُرتگہ بِلّاں بُوئے گُزراں اِنْت
پہر بندیں پہ انگہ بیرء سرا

امبراں ملک دھلہ دھکان اِنْت
پَلوے بنداں پہ گزیرء سرا

☆

گوں منء بندہ سہتے اَلہان کن
بیا کپوت سہر کیں کبیرء سرا

کہ وفا نوکیں مولماں بخشیت
ناز کناں دِلبرء زہیرء سرا

بلوچی کوئٹہ مئی ۱۹۹۳ء

کھ

”شپ چرائے“ ماں باد گیرء سرا
ٹرانگاں کیت یاتہ گیرء سرا

ہلکاں ماندار ، آسہ انگر شانک
ٹدري اوں من اے نیتہ بیرء سرا

شر عجب گُراترین رھے بُرے
تو مڑنگیوں پہ چنکے ہیرء سرا

ہمک روج جہراں ساچاں زرتگ
پے درواں دلء درماں زرتگ

صباہ انت پھلن مستؔ ایرچاں انت
بہاری موساں دیوان زرتگ

جیگاں چاکء چال بکن !
وٹیں گپاں حال بکن

پدا مولم تنی پہ قطرہ یے ء
وتی ساہء سرء ارچاں زرتگ

دیگر دیگر بچکند انت
مارا پدا بیہال بکن

بہ شنگیت مہرے دُوریں دیاراں
ما سہرنگء بدل بولان زرتگ

پھلاں پھلاں آس بگش
مرچی پدا چیمال بکن

وتی انسرتگیں چٹاں اجلیں
کہ بے دابی پدا چٹمان زرتگ

پھلاں بہارء متاگء
میدء مسکین ءال بکن

وفا شہرء پدا چوگانء چاپ انت
نہنگء دُور سریں طوفان زرتگ
(زڑیں بگ)

☆

ہوئی تھی ہیرے بدل مئے جان انت
دیدگیں تیرے بدل مئے جان انت

ترا پول ایتھ پہ ما راکار ایت
دیدگیں ”گیر“ء بدل مئے جان انت

زندہ چہ خاطرے تھی قربانیں
پرچی؟ تھی شیرے بدل مئے جان انت

اگلا سردار بہ بیت مہرانی
اے وڑیں میرے بدل مئے جان انت

بیا وفا ساہے وریں سو گندے
مہرے بادگیرے بدل مئے جان انت

کھ

شنگ مروچی سر تلاں
مہراں مہراں سال بکن

شیر بُو بُو میر بُو
ترانگے مستاک بال بکن

شپ کہ شراییں ایر رج انت
درداں پدا دیوال بکن

مارا پکار انت رکیں حق
گپے پدا بیا شال بکن

کھ

بلئے نگش کہ

ابید تنگ

پہ تھر تھریں حساب داواں

مے ہمیری چے ؟

کہ پہ مرادیکیں وہدے پاساں

قرار لوٹیں ملار وڈ انت

ودار لوٹیں دوار لڈ انت

اوزندمانی!

اے شپ ایتگیں

گول دراجیں پاساں

برے گبارے برے تہار انت

چتو جلاں بنت؟

پے اُمیت

ہزار رند

وتے من بن دات

کہ رُژنے مانیت تو ودی بے

بلئے نہ درپش ات

زندمانی

اوزندمانی!

اوزندمانی!

من واہگانی کتاب پہکیں

تئی درگھانی دراں کہ پول ات

غمانی آماجیں حرف حرف

اے زرد وچنڈ چنڈ کپ کپ

اے جان بند بند کپ کپ

اے زند بیگاریں چپ چپ

ایتگیں راہانی لپ لپ

قرار لوٹ ات

ودار لوٹ ات

طلائیس ماہی

ناں بام سوغاتیں سمبھاں بوت

بس،

واہگانی کتاب درپیش ات

ماں زردی آدینکے دلبرینے

ترا را گنداں کہ

ہر دماں تو

شہار بندے ماں آزمانے

گبار پکڑے ماں اے جہانے

میار گوندینے آسمانے

چو براہے بانداتیں زندگیے

او زندمانی!

او زندمانی!

کنگے پلن شلن تیرے شپ
ہوئے دوست انت تئی زہیرے شپ

چو دلے داگ دوست پر داریت
تئی ایتکی نیت بیرے شپ

ما و لوٹیں کہ چار دھانے بکش
تو بلے وت چہ مارا دیرے شپ

درد و لوٹ و کتاب برجہ انت
مہنگ و تئی ہر حساب برجہ انت

ثبات و شبو و پل و ورنائی
مرچاں زیداں گلاب برجہ انت

تو ستر آس بکش ، بیراں ہم
جزماں زندہ گلاب برجہ انت

چوں بہ متاں کہ بے ترا در وپ
ایکینیں زندہ و اب برجہ انت

تئی مہرانی بانگی جزم انت
اے جہان و اوں داب برجہ انت

اے و اللہ ہم مساپ انت دوست
ہر گناہ و عذاب برجہ انت

تو وفاہاں گوں بد وفائی گمت
پہ تو جویریں جواب برجہ انت

مے ہم ارجان انت دل متاچانی
جیڑہان انت اگاں تئی سیر و شپ

ماہ و استال و گل و اپارگ
بیا بہ زیر ہرچی چما زیرے شپ

زلف و چکندے داں نہ بیت نام و
ہواں بدول انت و تئی سیر و شپ

ہو وفا درد و رنج و گم بیتگ
پنا و روانگانی گیر و شپ

کھ

رؤتؑ کیت گئے نہ جنت
راتیؑ چنے نہ جنت

ڈرچکؑ تاکانی سرء
گواتؑ تڑپتے نہ جنت

موتکؑ بوئیں شادہاں
ڈنؑ ڈبڈپتے نہ جنت

اچکؑ کیلگؑ سرجمیں
بسؑ یک پتے نہ جنت

بالویؑ سٹگیں دلء
آسؑ چنے نہ جنت

جوڑیںؑ رُنگراھے بہ بیت
چوںؑ دگہ پتے نہ جنت

قصہءؑ نیادؑ وفا
تکڑؑ کپتے نہ جنت

دُر دانگؑ انتؑ نیادؑ ہبر
کپؑ کپؑ گٹھے کوہیں جگر

ہرچیؑ دلءؑ منیلؑ گشتیت
بےؑ ٹرانگؑ انتؑ آؑ ہمسفر

متنگؑ ہمیشؑ ساءؑ بدل
اندوہؑ رنجؑ انتؑ سیمؑ زرؑ

آسیکؑ رنگاںؑ موسمؑ
ما مانگؑ انتؑ ہر تاکؑ برؑ

مہرؑ پوؑ دُزوہینگؑ
دیوانگیؑ پؑ سنگؑ سرؑ

لڈؑ انتؑ وفاؑ عشقؑ پکیر
چؑ سندھڑیؑ بالکترؑ

ھیال چول جنت زندہ ڈالچاریء
اگاں نہ اینی ویش انت چہ مرگہ ساریء

تمن دیار ادا سیمہ زَر بہا نہ بیت
ہمیش دھر انت اڑ انت دروہ رنجہ باریء

اُردو مال جتیں دُر ڈنگ رُنگراہے
کسے توار مہ جنت مارا شپ تہاریء

مہ لوتھیں ویتکیں زانسرائی بالادہ
شراب شرتگیں مہر شلیء شاریء

دچار جہرے گراشیت ارسہ توپانیں
تہ انگہ نیم نہ انت مارا شپ تہاریء

چہ منزله کہ وفا بام در کپک لوتیت
ہزار پنگ جنگ چنکہ استواریء

ہر کدیں زور انت مابلہ مولم
درد بنت زردہ بچیء جگم

مئے مثال ہلانی کشار جاہہ
چو چراگاھے پہ پسہ گوڑم

ارس من چماں ہار کورانی
گم گشتے فگرانی مئی تورم

جم اگاں بالاء نہ بیت پتر
سیہ سُچات امروزہ ہمک دُروشم

حاجتہ سارتیں گوات شیکان انت
تو کجا گارہ آ کجا سدُم

جور وفا نوش ات شہدہ شکل ہم
نوں دگہ باریں چہ بکت مردُم

دوست بیت انارکائی

اے نشان سیہ سیاہ انت

تئی گول روہیہ گوسنتہ

مئے جہان سیہ سیاہ انت

شکر گر وفا مَرتاں

زندان سیہ سیاہ انت

۱۶ اگست ۲۰۰۲ء کو شقلاات ٹمپ

✍

☆

آزمان سیہ سیاہ انت

ماہکان سیہ سیاہ انت

چوں بچار ہمراہی

سر جنان سیہ سیاہ انت

واہگاں گلے زرتنگ

شادمان سیہ سیاہ انت

تنگوئے تِلاہِ رنگ

زعفران سیہ سیاہ انت

نوں ساہگ انسریت انت موسمانی
زہیرء شارب پٹاں آسمی کنت

وتی سر کنڈنیء گنگیر گیراں
کنے انت چو کہ منارا دلجمی کنت

ہے کہ چو منء پہ تو غمی کنت
نہ لوٹاں دردء رنجانی کمی کنت

نوں کنت ات راہ بے آپیں گیارہ
دگہ رُنگراہے گوں من ہمدی کنت

زیرء یک انچیں گواتے گچکء انت
کہ زر بارء جہانء مولی کنت

سحر سوغات کاریت پہ وفاء
کہ سہتے واب چنماں آدمی کنت

پدا پہ رند پداں گوکء پپانی
گوں گاریں شوانگناں ہمری کنت

گشے سر گپنگ انت کونجانی ٹولی
کد ہنکیں باریں چاہء قاسمی کنت

باغانی کپوت چاہی پلے بسندھ بیا
نوں من تئی بلاہ زیریں سندیت ء برے گریت

عشق ء عجب بہتام ء دور داتگ سروں دُور
چو کنگیں چار راہے پوہ بیت ء برے گریت

ہما میہڑ ء تلاریں گار انت پس ء گوک
اے بیٹ کہ سینگارتہ گندیت ء برے گریت

ارسانی وفا لہڑے گل ء قہر چو ڈرین ء
برے جاوڑاں پیشدار بیت تر و نیت ء برے گریت

۱۷ مئی ۲۰۰۲ء

کھ

چکند پرے آوازاں کندیت ء برے گریت
جمبرے ء اُرش کاراں بندیت ء برے گریت

تیرانی دپار ء بے بُر تانکہ تکانر
شومانیں زمین ء سرء نندیت ء برے گریت

یک بلبلی اندامے چمانی نشت
دل مہر ء اوتاگاں رندیت ء برے گریت

کن نے جہر سرءِ سائیل اگوتی مہراں رندے
گرو کے کہہ بناں شہمیت تو وہدے لال چکندے

منی زیمیک چٹانی بروک نے دردءِ دؤرانی
منی ارواہءِ واہندے تو وہدے لال چکندے

شپاں شونے چہ تو رُرتہ صباہاں رنگ آورت
ہزارانی تھا چندے تو وہدے لال چکندے

نہ کرزاں تئی حجابانی مڑاہءِ شہلءِ دابانی
چو چٹاتے کسر کندے تو وہدے لال چکندے

اے پتتیں ہو رگوارانی پتر و نک پھلے بہارانی
چو برفءِ تر و نکلے توندے تو وہدے لال چکندے

پھیرے لیبءِ امبازاں اے تہنائیں دلءِ رازاں
وفا کہ گال پر بندے تو وہدے لال چکندے

کچھ

☆

تئی گنویں ہیال شر کنت
کہ دردءِ دؤرانی ہمسفر کنت

عہ جہنگ انجیں گالوارے
جہانءِ گوشانءِ کرے جر کنت

اے عشقءِ تاہاپیں راہءِ راہبند
چو قرنےءِ مارا در پہ در کنت

تئی آپشیں غم من قدھان انت
برے برے زردءِ آسچر کنت

چہ عکس ء اُمیت ء براہ زُرتہ
تو دزچکے ء دانکہ دت ثمر کنت

☆

متاہ ء بوجیک چدا مہ ہڈیت
تہ نا ہدء بروت ء سر کنت

نوں اگاں دروے بہ گپیت
چہ تنی نامء دوست بیت

آکست ء کینگ ستر بداریت
وفا گوں آہاناں وش جبر کنت

کے متل مناں
سر پدا مشکل کپیت

کارچء کاٹاریں دے
سر گرانء زرزیریت

باروء بُستے نہ گت
روچ سیاہیں چوں گلو زیت

بازیں ترانہ ترانگاں
دل دگہ چنے دمیت

حونہ آلاڑہ رمہ
دم پہ سہت ریشہ کدیت

گاراں پہ چمہ لپارگ کہ نچاریتہ گوزیت
چنتہ چونہ عاشقانی درداں ماریتہ گوزیت

ہر وڑھہ بیا وفا
آپہ آدینکہ پڑشیت
۱۸ اگست ۲۰۰۲ء

زہیرہ زپتیں مولمانی آہہ لپارگ گچ انت
مولمانی پلے چو ملگواریتہ گوزیت

لب واریں تالہ یے آہہ ساہ بکشاتگ دُبر
کیت زردیں بیگہہ ارس گواریتہ گوزیت

جار بتگ زنزیں ٹہلانی بانداتہ وڑال
نشنگاں کہ اوشنگاہاں ماہ داریتہ گوزیت

دل آتاریں رنج و پاساں بے باریں بازار گشتے
واہگاں جلے چیر گیتلگ پیدا کہ انت مے یار گشتے

ملگورانی ساجیں بُراہے گشا گشادے چیر دیاں
یات و ز چو تیز تھوک انت ساہ منی اوکار گشتے

توے شپانک و گوک و پانی راہ و دزاں کار بے
ایر دیان انت آسکی چماں باغلوہاں استار گشتے

دھر و گنوکیں کُنگ پاداں بستہ پدا رُنگراہی سفر
مُرتہ مُتہ بیگواہ پتگ باز پُشیں بے سار گشتے

بیان و فاء کاراں بچار کہ رُہنیں غماں تئی موکان انت
وَش نہ بنت پہ درمان ، دارو قرمانی بیمار گشتے

دُرسٹ شُر انت کج تباہی رنگ و دوچانی سرگ
ہیپ تئی کندگ ثواب انت مارا کاریت و گوزیت

شام تنگیں دامنے ہر نشانگ اہوتے
وہد بے پولیں غمانی گبگباریت و گوزیت

پُریشتگانی پاد برمش و دل جنازہ وفا
سرگران مے چست و ایر و باز ماریت و گوزیت
۳۱ اگست ۲۰۰۲ء

توئے طلاہ و زریہ ہشت ماڑی آں منجاہ کن ے
ما چو غریبیں گوکھ پس ے بہاکن باپار کن

دوشی کئے گوں مہکان ے بلبل ے پھل ے موجیں ہوا
ترانگ لال ے امباہیں زیریاتی ہار کن

تیوگیں عمرگوں مہراں مت اگو آگو چکراں گت
ہس انت چد ے تچ جاہ مرو باز سرگ ے شار کن

انچورواں دئے کاگدے بانک بالی مرغاں دمرتہ
وہد ترا چہ چکت ے پد اداء وتی بازار کن

ماہ ے گنج ے استال ے روج ے شپانی شوہاز ے
دست ے دئے نوں دست ے دل ے زیاد و فاء وار کن

۳۰ دسمبر ۲۰۰۲ء

کھ

☆

مکیں حالت انت میگ ے تئی گیش ے چو بے سار کن
من اوں جہان ے ویل کنناں تو اوں کسی اتبار کن

گنداں ترا من کنداں باں و شیں و شیں گال نشان
محب کن امباز بدئے زلفاں وتی سیہ مار کن

روچے من ے تو دروہین ے زرد ے برتج ے کوئین ے
صبر کن داں وہدے بیت تیز مہ تچ الگار کن

بیاتئی درو ے سیادی ے بگانی انوش ے چم ے انت
بلکیں منارا نازین ے شاعراں بیمار کن

رنجانی بلاہوں زرتنت
واہگ بے متاحیں مُرتنت
کوش دور سریں گیا بانء
سرگِزاتء سلام گوں گرت اُنت

سیہ ماری دجوکیں راہاں
موکان اُنت وتی ہمراہاں
دزخ رند پدان سئے گنداں
سر پتنگ پما جلوہاں

کئے زانت کئے کیا دروہینیت
گلن کاپراں پوہینیت
یکے من پدا دومی تو
وابء وپتگاں ٹوہینیت
۱۴ مارچ ۲۰۰۳ء

✍

وت

اومانے دلء چوت پتنگ
دوش گل عجب نازینگ
پاساں انگرہ آسیناں
دردانی سرور سازینگ

جست کن جُلگہیں استاراں
چٹکس چ صدوء گاراں
کئے بیت مونیں مہم مئے
چپاں تاجگیں پیشداراں

چہ تو گستا نہ باں سوگند وارتہ
جُٹائیءِ بلئے تئی مدتے بیت

صباؔ سرہنگیں دستاں گلابے
وفا نازینک پہ تو پر بہ بندیت
۱۴ اپریل ۲۰۰۳ء

www.BalochPoet.com

کھ

سمینءِ چیک دات انت مہرءِ ٹال
نلوئاں ہر کسے لالءِ پکندیت

من زمزیاں شہتگ عاشقیءِ
گُشنے زندان ءِ نقش انت جاگءِ پیت

دُر دانگ

یک منزلے دگہ منزلے
منزل پہ منزل منزلے
ہر منزلے ٹوکے ہر
کرزیت سرے لوٹیت دے

چوکہ توئے دُر دانگاں
رنگے بہاری دانگاں
گیوارے کائریں زہے

کپ کپ تئی دیوانگاں

من تا ہما انت گنگے کور
بھنگے ملارانی بلور

زیدے مہ گندھفکانگاں
بلکیں دئے دُرساناں شور

۲۰۲۳ء

کھ

یک راہے ات بیگھے ات
دُر دانگیں ہمراہے ات
گشتوں دلے پگے بخت
بلے اندرے سوگاہے ات

تانکہ فہت زردے پلوک
سہہ گندن ہوشے بروک
حالی اندر گاندھی ات
جانی جنکانی سروک

وہدے ما دیما کنزتیں
اچ راہے نیما کنزتیں
شکت منی کہتے گلگ
چو آپے ریمے کنزتیں

لنٹے صباء سُہریء
زُلے چو سیہ مارء بیات

چو پ گہرے ہاں بہا
نیاوی من بازارء بیات

ہنکینء زری مودیاں

ماھے گول استارء بیات

پہ بوتگوں مرچی وفا

آسانی انگارء بیات

۲ مارچ ۲۰۰۳ء

✍

☆

شہاباش ہے کارء بیات

جندء گرء دارء بیات

پلے منی ہونیں جگر

مہرنگء گیوارء بیات

بلکیں دے بے سار ہاں

دبے شپء شارء بیات

جگ منی دردانی ڈوار جاھے
یات کنناں انگہ دیر گؤستانء

چہ گورء بندیاں کٹورانی
چہ دئے باریں ڈھجئے مستانء

شنگل آزاپء وفا واہے
کئے بزانت گرماگہ زمستانء

کیم اپریل ۲۰۰۳ء

☆

www.BalochPoet.com

تہ ریت باجے ہستہ نیتانء
بوشت حیرانی ، بند وستانء

جی لوار تڑند آپیں زِرء مالیت
سوچکء بس انت بیٹء بستانء

گریتگوں دوریء وتی لالء
بہر کت بلکیں زھرء کستانء

چے ترس نہ بے ہمراہ
زندہ انت گشتے بندی جاہ
گنہاں مکن بے کاریں
چے دارے دلء باریں

گو گو گو کپور تو
امبء گلہیں کوز تو
پوراں سرء ہمسر تو
چے زیوراں سر باریں
چے دارے دلء باریں

ہر دیں کہ ترا گنداں
اوستانی درے بنداں
شپ روج صبا ننذاں
رتالوے گواجاہاں
چے دارے دلء باریں

کھ

☆

چے دارے دلء باریں
بے ہوش سرء ساریں
یا اندھاں لاچاراں
پٹانی شوہازے
ہر شاعرء سازے
چو موجرء رازے
زلفاں مجھ سہ ماریں
چے دارے دلء باریں

وحدے تئی اوماں بیت
شپ انگرء آساں بیت
دردے منء سوچاں بیت
رنجانی خریداریں
چے دارے دلء باریں

شرنگ ڈرہیں جلوہ

زُلفِ بیہاراں مانہڑاناں
کہ سہاہ دڑوہیت بہ رند دیما

جہانِ ہستی آں غمِ مثالے
او انگرہ دیت بہ رند دیما!

وفا سہاں پہ ”شپ چراگیں“
روحِ گردیت بہ رند دیما

☆
www.BalochPoet.com

منی نپ سیت بہ رند دیما
زرد لوہیت بہ رند دیما

✍

دمانے نیاؤ پہ سر سد کہ
برو پدا زیت بہ رند دیما

بہ تنگ ہوناں چکار کدہ
چے ترا بیت بہ رند دیما

گوں چمگیاں آپانی
آ کوہانی گر وشن انت

دوشی کہ گروکء جت
چمنی اثر وشن انت

گامگیاں وفا کولیگ
تنی تر مہ تر وشن انت

گپ کن تنی خبر وشن انت
چو شیرء شکر وشن انت

اے ڈیہرء عجب ڈولے
درچکانی ثمر وشن انت

تو داتہ تسلّاھے
نو پُپ جگر وشن انت

شپ شرتگاں آسودگ
گور بامء سحر وشن انت

چہ واہگانی بجزہء
 ہدوکیں عشقِ راستی
 تجوکیں جوئے ایرِ رچہ
 روانِ کیفِ کدہء
 بندیں ڈیکی یے دیر
 کہ دستِ پادشہ شگِ انت
 دیمِ شیشگیں بدن
 ہزار بار پرشگِ انت
 بلئے نوں اودا تر ونگلِ انت
 آپے جو بے نشان
 مزن دُور ہمک قدم
 چو نیزہء
 صباہ سہریء پلٹ
 دریگ گہل بنت مرثدہء
 ہمودا مہر شاعرِ انت
 ہمودا حُسن کافرِ انت
 ہمودا سنگِ انت دلِ

مزن دُور

مزن دُور مزن دُور
 پیچہ تابیں تراگانی آسرا انت
 چہ تمہاریں دیدگاں
 متاہِ رستگِ انت
 گشتے تاراں کپتگِ انت
 مزن دُور حصاراں مہاں پرشگیں
 ”بامِ پرشگیں“
 نوکِ کوہنیں چیدگاں
 پدا چو جنگِ زرتگیں
 پٹنگِ زحمِ اسپراں
 دُسِ ہیاںِ مستی
 گتِ ٹور جاڑی انت
 زلفِ شنگِ شاگِ بنت
 ایرِ کیاںِ تلسیں ندارگے

سر بگر رُلگاں تو مہ کپ گوں
وَسریں ہلگاں تو مہ کپ گوں

مہر؎ دوستی؎ سنک؎ سہک ؎
دڑمنی پلگاں تو مہ کپ گوں

ڈرچکی ٹالے پہ شاتل نہ گواہیت
اے وڑیں کلگاں تو مہ کپ گوں

مادیں راہ انچو نہ سگیت
نزمیں ملگاں تو مہ کپ گوں

وہد مہتل وفا مَدتے بیت
ہر کسی جلگاں تو مہ کپ گوں

۲۰ جون ۲۰۰۳ء

کھ

ہمودا رنگ ساز؎ خون
نگار؎ نکشیں بیرکاں
سر گوں شاراں ذرتلگ انت
؎ آجوتی؎ منزل؎
پدائک نوک بستگ انت
مروچاں رنگ؎ زار نیست
مزن دُور سر گنویں راہی؎
سر جنان پاد جنان رستکوں
ایٹک ایٹک؎ در کیاں
راہ؎ نیم؎ وڑچکے؎ سُن؎
دیتکوں یک جنگلے
؎ سبزگیں ڈگارے؎
شائِلے ، کپورے ،
مہکان درورے؎ جاگہ انت
مزن دُور تئی چچ؎ تابیں
ٹرانگانی آسر انت

۱۶ جون ۲۰۰۳ء

آچھر

نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
زندہ بیکار ساریت گوزیت چمپہ کدم
چے بلکھاں پہ آئیئے نستہ قلم
من کہ مہگوگک پاسانی شپاں یات کنناں
ثراگہ ویرین سچیناں غم ویر آپ رواں
ذراہی و بنداں پہ راہانی بلوکیں ماہاں
بار گزان انت پائے کنگلیں رنجانی قلم
نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
تو کہ لیٹین ویریکہ ویش ویر اتارے
کلکشاں شنگہ ویریت ویر پدا استارے
پڈرہیت واب ویر چہ امروز بخت گالوارے
واہگ ویر درد نہ مانیت نہ بنت ہورک شکم
نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
بام سنگرگیں دریا ویر تہا کچولے
یا انارکائی سر ویر وارتگیں یک ثراپولے

دامن و پھل حیات وراں بنت جولے
جی گلکیں موسم ویر سرگوات منی شہر ویر ہتم
نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
وت شت ویر پوری سراں شنگ ویر اوکین گرنے
پخت مہ پارکیں آزمان ویر سر ویر حاکاں دوش ویر
گزاں کشاں ہے راہاں کہ منی زیمیک ویر
پہ تو سر بوت نہ بیت ویر وڑیں مرغانی رم
نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
چو پٹ وارتگیں بالاد ویر سروں منینگ
مرچی اپو ویر کہ مہرانی ہداء گریگ
کمکے دیما برو ویر نہ انت تئی میتگ
اگاں راضیک نہ بے چہ من ویر بیا زور ویر ستم
نہ دیت بگدائے کور بات انت چم
وائے باہنداں زہیرانی ستر چول بر انت
ادا گیرانی بلا درد گشے کوہ ویر گر انت
اود ویر تو شنگ ویر نیادانی ایتگیں کاپر انت
شنگیں ملگور ویر ایر کپ انت دم پہ دم

نہ دیت بگدانے کور بات اُنت چم
 ہرچی سگناں وفاداریء راہء بہ ریت
 چہ نپء سیت ء تاوانے ء پخت جیگ دریت
 کئی بہرء شپیں تیرانی تہاری کندیت
 ء کیا داد ریت اُج ہائی فضل ء کرم
 نہ دیت بگدانے کور بات اُنت چم
 چون سرکش ء دلیر جاپ نہ دنت ہج راہء
 منزله نیست بکت سہب وقی بیگاہء
 گر میں گیابان ء اگل ء جنگلانی پرواہء
 اے روان ء گوں روان اُنت منی مہری ہم
 نہ دیت بگدانے کور بات اُنت چم
 تلسیں پگرانی چاڑے گل ء مودء شنگیت
 میزان میزان ء الاڑے من سرودء شنگیت
 تاویں دیگرے چو پُزشت ہمودا شنگیت
 پدا منجاناں ترا دیت گشیگاں کم کم
 نہ دیت بگدانے کور بات اُنت چم

کھ

☆

بزان ء اگاں تو شپ نیم چنڈیت
 چہ پیم ء تئی ٹرانگ دل ء درد بندیت

املو املو تئی یات کایت
 گوں وشیں ہیالاں کئے بیت مہ رنجیت

اے بستیر ء لیپاں تئی چاپ ء لیاں
 ارساں شلوکیں گشے نود شنزیت

روحانی برانزے درء ایر دیان اُنت
 ہلو ہلو ہلو صبا بیک رندیت

بے تو سُچاں غمِ جُنگِے
چے انت خطائے منِ ایلِ گت زیت

پروانگے آں کہ پہ تو ھدوکاں
جبین انچش سُلگ کہ انگر دیت

یا تاں اماچین آں پریات زور انت
روپے نہ روپے منی ساہ دروہیت

آ، ساهیل تینگ آ، دیوال پُرتنگ
سرا مئے زماگ کندیت نہ کندیت

وفا چوش گل کت کیف غزل کت
تہ موجیںھیالانی آدینک کندیت
”جہم بہ بند انت گروکے بہ شہمیت“

اجولائی ۲۰۰۳ء

گوتگیں روچانی وامِ کپتگیں
دُراہی دُعا سلامِ کپتگیں

راہ مہرانی گُشے آسان نہ انت
دائی دردِ ملامِ کپتگیں

بیار انچیں قصبے یا تاں کپاں
پترِ تئی کہ مدامِ کپتگیں

نہ لوٹاں نہ چاراں شمعے ماہِ ڈرینء
مہ شنگ ات گل ریز ہیں سر زمینء

ہما بھت شر انت زندء سپاریت
نہ زرتگ مرگ مہ لقاہء جبینء

تو آغش نہ بہمت وتی وژرواجی
منا اوں شغل عت وتی فکرء دینء

سوداگریء سودیء سہیلی !
مہمء سراکت برے سینء شہینء

چتو چچء تاب انت چو آپء ایریچ
یہ دوز کوکو آں مہرانی سمینء

گوں منء چو مرغ ملای اشاں
ہرچی گت گیشتر حرامء کپتگیں

سر نہ جنت بیکانی شب سیاہء مج انت
بے بلا مرچی تئی دامء کپتگیں

اے حمر بلکیں ترا اوں درد بیت
کہ دگہ دوستانی نامء کپتگیں

پہ ہما مژء متاہء منزلء
ما وفا تہنا دوگامء کپتگیں

۴ جولائی ۲۰۰۳ء

ایش شراب انت رندے نے کہ رنج نے یہ
دُلفء تاب انت سندے نے کہ بچ نے یہ

باز مہ کپ گوں شہرے پری آں لڈوکیں
نیا دثواب انت گندے نے کہ گچ نے یہ

مہرے ہزانگ آسچروکیں گیوارے
طفلیں داب انت زندے نے کہ میچ نے یہ

وہرے سفرے چے پشکتنگ ماہ تو
ساہگ داب انت ندے نے کہ سزچ نے یہ

دزے آرتے دست شہاؤرت بازارے
روح عزاب انت ہندے نے کہ کچ نے یہ

انچو شرتگ آگرتچیت پھلاں وفا
لیپ گلاب انت جندے نے کہ گرچ نے یہ

تو غریبے نے ترا ہمسر نیست
گوں ترا زندے سفر بیت نہ بیت

بیا پدا موجیں دے آجواں
ہر قدم منزلے جاھے سوچیت

قہر سناں دتا سہڑیاں
پخت براں واھگانی گزند کپیت

کو انگر انت باریںھیالے سمسر
جی گلے براہ گروکے شہمیت

گجا مے گوما وفائی وفا
کہ ابد مانیت تئی مہرے مسیت

گوند؎ مزن ؎ تش ؎ چونی ؎
جُوئے چونی ؎ ؎ پُرش ؎ چونی ؎

مرا تاں مہ باتاں دگر داگ انت
منا شک ؎ قربان گشتے چونی ؎

من سبزیں جنگل ؎

من سبزیں جنگل ؎
لوار ؎ گرمی ؎ جل ؎
گو گو یہ تو ارکت
باریں پکنی گل ؎

بیاضیاں درچیں
شعر ؎ گال درچیں
چلگانی موسم ؎
دز چکی ٹال درچیں

کسانی ؎ ہر روج منا تو جنگ
نوں اوکین ؎ داناں دُوش ؎ چونی ؎

من دھکان ؎ جُہد ؎ ازل عت کناں
اے مسکیں کشاراں گش ؎ چونی ؎

لیپ ؎ در انگازے مارا وفا
دریائی چول ؎ ہش ؎ چونی ؎

عجیب رُژنِ خودِ زوٹھے

مولمانی مو سے

دُور چو تو کپڑاں

دز کپیت چوں گم یے

گپ ناں ہبر دگہ

راہ نیکہ در دگہ

ایمنی و منزل و

لویت ساہ و سر دگہ

انگرے پتریشکے

پڑشگیں یک شیشکے

میل و متلب و بچار

ہور بیت پہ گیشکے

بے مثالیں شرتگے ات

چو چکیں راہے و

تچان تچان و

من بازار و رنیں

مانہڑات

اُف گونڈ لیں

کھ

”بالاؤ“

قدح بدن

سر پہ تگیاں چم

ترا اُٹھ اُچھکات

کئی شکارء!

ہو ترپ

ترپے جیگانی سرا

امبازات

☆

دردِ ہبر کنیں، جیگے اوں تر کنیں

چرے میتگء دیاراں بیا دوست سر گریں

ما تئی گدا وتا تو چو ھدا مہ کن

بدیں نظر بجن تا شرء تئی زویں

ہے زندگیء باندات ہے مرگء امرانت
مرچی کہ آستان انت باندا جدا نہیں

وتی آسء تو سگء چتو ارس گواریں ما

توپانء برتگیں چو دیوالء پرشگیں

سر کپت بادشاہیں دل مہرانی مرکبء

ایر کپت گشتے پدا وفا فکرء وفائی نہیں

کھ

کھ

مہرانی ہدوک

ما ترا چار ات چکاست روچے
درگس جگ نہ گشتوں دوچے
اے ہما رھر انت ودارانی
دل گشیت انگتء سوچے سوچے

وہے ات من ترا پہ دیوانگ
تک پُر بوتوں مثل پروانگ
تنی مہرانی ہدوک پہ تو گنوک
تو چراغء چو شپء دردانگ

☆
واگے واب پدار گھیں چمانی تھا
یک انا گاہے مار گھیں چمانی تھا

کنجل انت خون دلء حاجتء چئی کئے
پٹے مانکش بچار گھیں چمانی تھا

بیا بہار گاہء گیش اُردگاں یاتء درشیں
موسم انت مستء مار گھیں چمانی تھا
سک بے واکء ہدوک جی اتکئی بروک
دے انسء انزار گھیں چمانی تھا

شپء بنجاہ بندرجنز بیگاہ پہ سحر
روہے زردی یے بیار گھیں چمانی تھا

زہر، مابین روا اگاں مانزچیت وفا
سرجمیں شہر تار گھیں چمانی تھا

کچھ

نوں چو ماجینء زھر زھرء ے
یا چو توپانء ترسء تھرء ے
کمٹء بازء پترء ایر ے
یا شرابے ے درسء بہرء ے

ترانگء بار کمٹ پیریاں
رنجء غم یات چہ تو دلبر گوں
چہ ما بربادیء گاری شز انت
اگاں دتا پیشی نیں یا تاں بر گوں

www.BalochPoet.com

برے چمنی روک کدی ساہء پلوک
دور چہ بہاراں پھلانی توک

کھ

چوں روحء رضا زء زیریت
گوں یا تاں کیت انت شپ انسریت
چو ماہء چمیتء گروکء شریت

اُمَلُو اُمَلُو دِلِے بندلوک
دُور چہ بہاراں پھلانی توک

☆

چکند پلِ اُنت کئے گیوار اوں مانداریت
چتو رازے پکت اندر مہرنگ کدی چاریت

دوہیں بھلیں انداموں یک دانگے دُردانگ
اے گواڑگے پھلاناں گوں ملکاں آتاریت

بے موہیں شرابیئے لُغانی اثر چوشئے
دِل تہلیاں بُختنگ انگت گُشنے ہیناریت

ہمک شہر قدم پہ تو پیداک زماںگ چو
کسے دلبرے گوا جاریت چٹمانی سرء داریت

اگاں زندمانء بہ بیت اُسرے
نہ سارتیں زمین یے نہ کوہ گُری
پہ ہنکین جہاں چشیں پترے
ودارانی راہء مزن کس گنوک
دُور چہ بہاراں پھلانی توک

من آپئے روانء بدن تسہیں
چتو واب کپتہ گوں دیداں گھیں
تو چہ ما نہ ئے ما چہ تو نہیں
بازار دردء سرء سِنگء ڈوک
دُور چہ بہاراں پھلانی توک

کھ

دستگ کہ نہ دستگ ما چاڑے پرے اومانان
دستاں برے خنجر کت کدی سینگء پیشداریت

عشقء پہ مرید باریں کمتر پدگ بندان انت
تئی ہانلی دستارء شہزاتے ہدا بیاریت

ہنکین

بیا زور وفا ار سے واب جاگہ یے پشکیتگ
ہر روج ادا کاڑے کیت ونا سینگاریت
۲۷ جون ۲۰۰۳ء

جی کپو چمء بر
واہگانی
ساہء کپء جگر
شپتالی مہ تر
روت مئے ہوشء سر
بیا کن وٹیس ہبر
سولیس ہندء نر
من اوں کایاں چہ در
چست کن چماں نچار
کئیھیالاں دُچار

چوڑیانی چلک
زُلبِءِ تنگیں جُواں
نودی ترمپاں بہ چک
سند بنداں دلِءِ
دُرک، دُرک، دُرک، دُرک
عشقِءِ لوحِءِ سرا
ماہیں نامِءِ بہ لکت
مکتبِءِ واہگِءِ
ہر رو در سے بہ لکت
پل اے ہیرانیِءِ
چار وتی جوانیِءِ
کہ نہ کرزاں تنی
ماہیں پیشانیِءِ !!

کھ

کس نہ بیت تنی لپار
ہون ۛ ارس ۛ دیار
جنگ ۛ چوپاں بہ مار
چو گُشتے سنگِ انت
مسکین پُھل ۛ بہار
کپتنگ پٹ ۛ لداں
باز جوانیِ ہار
درد آسینگِ انت
ٹپ رامینگِ انت
تاس گوں ہننی آں
سر گلوپاں مینگِ انت
مہرِءِ شاہیں جنگ
زیدِءِ اجلیں گونک
لُٹ سہر ۛ تنک
ہلک بخشاشگِ انت
چوپہ لکے کنک
دستر ۛ کل کچک

جی جی اندام قدح قدح دیم
”بڑھنگ انت جدو ماھکان اندیم“

بُست مکن پاسا کرتاسیں
حون پالانگ یا کہ ریم

تو کما ء لاس ء مُردارو
من جناں مہر ء ہر کش ء شاہیم
داد ء سوغاتے کہ ریت دھر ء
بیا کنیں بہراں نیم پہ نیم

بیا دگہ راہ ء راہ سرے زندیں
کے کشیت رند پداں مئے گندیم

گے وفا پہ ما کت شر ء قاضی
مئے ثری پہلے کہ شنگ مہدیم

کھ

ساہ ء بدل چم ء چکند

ساہ ء بدل چم ء چکند
مارا دگہ کئے است بے تو
چچو راہ ء مہر ء ملوری
چچو براہ ء سیاہ کلوری
چچو تویک چچو دُوری
چچو ارمان چچو ارس انت
چچو آہ ء چچو افار
کئے انت چماں دزے مالیت
کئے انت راہاں رُژنے بالیت
کئے انت گاریں راہ ء دُوس دنت
کئے انت شنگیت موجیں ملگور
کئے انت روج ء برف ء وڑا کنت

چو مَلور مَلور موسم بیت
من نرانت ہمسفر گم بیت

گیش کن آہ افاراں
بلکن آس کورم بیت

بُست مکن آ وگہ حالاں
مئے گورا باز مردم بیت

پتا بے چاڑیں ساعتاں شالا
درد بیت درد مولم بیت

وش نیک ویش روچانی
وت چداں روت خیم بیت

ما وفا گیتہ چار راہے کہ
صد برء دلبرانی دزوشم بیت

کئے انت دوچہء حرفہ وڑا کنت
نوکیں وھدہء نوکیں دزوشم
کیفانی سر تلاں در کپ
زلفہء نوانہء چچو آپ انت
زندہء شانہء کئے انت تاپ انت
مرچی جنکلاں پہ کئے چاپ انت
کئے سرنیت سہریں سرگیہ
پہ تو وداری پہ ما وداری
مرچاں سبز انت چمہء سنجلی
جنگ نہ مانیت رنگ نہ مانیت
بد رنگی رنگ نہ مانیت
ہو کہ اگاں تو شر پرا سنے
مارا بس تئی جند پکاریں
ساہء بدل چمہء بچکند
مارا وگہ کئے است بے تو

مہ بات انت دل کہ جنجالاں شموثیت
وتی رنجیگیں سالاں شموثیت

پہ ارواہاں دگہ اومان باز انت
اگاں گتے زباد مالاں شموثیت

پہ شنگیں زیادہ گیرانی زباناں
اگاں واہگ وتی پالاں شموثیت

نجات ات او منی زیدہ کپوتاں
کے کہ سہڑکیں نالاں شموثیت

وفا! ہر کس گشیت مابد وپائیں
پراں مئے گوٹگیں گالاں شموثیت

ہمبیل

نجلن دمانے رھلوزی
کہ من دوچار گپ جنیں
پہ مارگے پہ چارگے
ملکء چیزے باروا
نہنگء پہ ندارگے
ترا نہ زاناں تو کئے
بلئے منارا دوست بے
چو ساہء دیدگء جگر
چو مہر جزیں ہمسفر

او رہگوزی تنی باروا
منی و ، زانت ہمیش بوت
بلئے تو بخت کن منء
کہ باریں دوست من کنیاں
گجا چے کایاں ، گج رواں
پہ کئےء جلاں ، پہ کئے زراں
کنیا پہ ندرء کئے مراں
ترا گشاں گوں تو منی
زندء راز دارے نے
من قاصداں ودارے ء
نشانے آں گہارے ء
مادری توارے ء
میاراں پٹیں شارے ء
م کو دکی پکارے ء!!!

☆

بلوچی کوئٹہ ستمبر ۱۹۹۲ء

✍

گشتے کہ چو منی وڑا
تو گول اتگ ہزار در
تو بار باز کش اتگ
تو بڈ باز لڈ اتگ
تو رنج باز سگ اتگ
تو دیستہ سُہری دیدگء
تو باز آگہی مُتگ
تو انکراں اوں سگ نے
تو تاپاں اوں پتنگ نے
تنی دیدگاں کتابء شپ
تنی کندگاں گلابء نرپ
تو کیفء کدھء ملنگ
تو شہدء شیر نوش اتگ
چہ دستء مہرء مہرماں
پہ ڈولء دابے ہم مُتگ
ثواب پہ گناہ تو
گناہ پہ ثواب تو

وہدے بیہارےء تو پختہ
قول؎ قربانی؎ مہ جن گپ؎

مہکمیں سحرےء دل انت بندیک
وتی پیشانی؎ مہ جن گپ؎

زی تئی نام سئے رگت؎ مرت؎ بس
آئی؎ حیرانی؎ مہ جن گپ؎

بس تئی راز؎ دوست باھوٹ انت
منی ہیرانی؎ مہ جن گپ؎

نیادی؎ دود؎ روئے سر کہتی
مئے وفا گزانی؎ مہ جن گپ؎

کھ

☆

مہر؎ ارزانی؎ مہ جن گپ؎
دلبر؎ جانی؎ مہ جن گپ؎

آمرید انت کہ دار بخشایت
مئے گلیں ہانی؎ مہ جن گپ؎

بلکنا ترانگے ترا بخشیت
مئے گہیں جوانی؎ مہ جن گپ؎

ایر جناں پہ ترا اے آزمان؎
تہنا مہکائی؎ مہ جن گپ؎

ہمراز

او زردءِ ہمزائے ہم سفر مئے
 اگاں بلیک مئے
 وتاء تو دانا ء زلتکارے
 بزاں سکت ء نزائتیں عقل ء
 زوال ء گتے
 کہ ماں جہان ء چو آدمی ذات
 دگے ہم است انت
 من ء ترا چے
 ہزار گند انت
 ہزار مار انت
 ہزار فہم انت
 ہزار چار انت
 ہزار روان انت
 ہزار زان انت
 بلے وتارا چو مئے ، تیگ ء
 نہ لیک انت دانا ء زلتکارے

او زندءِ ہمزائے ہم سفر مئے
 اگہ ہما کس
 کہ ہرھیالے ء گردگ ء پد
 جوت ہیکے ء دیم ء کنز انت
 پمشکہ ہمزائے ہم سفر مئے
 بچار انگت ، بز انگت
 بوان انگت ، بز انگت
 کہ وہدے وٹ ء نہ وٹیں جاور
 پے زندءِ بیا انت
 تہ مارگے بیت پ زلتکاراں
 ء جہد ء لوٹ ء متاہ بدل بنت
 فکر مہرانی راہاں بند انت
 ہیال چہ اوست ء سیمسراں بنت
 ہمک وداراں پے زندگی ء
 ”گلن“ بندان ء روت دیم ء
 تا منز لے رسگ بیت انت

بلوچی کوئٹہ فروری ۱۹۹۲ء

زردیِ قلات بزھک انت
 کور آس انت واہگِ لد
 پہ رُژنے زبہر انت
 امروز دیدگانی
 سہبِ سمین گار انت
 گوں مہر وانیں واساں
 گوں شیکاں ہمکیناں
 گوں مسکیں بوہ باساں
 آجے اے زندمانی
 تاملور سہ شپانی
 نوداں کلاگ بست انت
 بانگواہ درآھیانی
 گلاست انت ودارم موسم
 چو کہ غمگِ مولم
 کہ پترِ بہ بنداں
 کسے نہ جنت توارے
 پہ من گشتے مروچاں

اوستانی ساچ

اوستانی دلیریں ساچ
 شنگ مہراں زبادیں
 لیٹیں سرگِ لمبِ
 لاس گوریگاں درپیشیں
 کہ دزاجیں مدتے بیت

☆
 گشتے رُمبے رنج رگ بوتلیں
 وتی میتگاں چہ ودگ بوتلیں
 تئی ٹہلیں ربالو آں سر بہ کت
 ہما دڑوستانی دگ بوتلیں

بے مہریء تنگ
 مورکء مجگ روا انت
 مپء کدگ دوا انت
 سیاہی شپء لقا انت
 اوستانی دلیریں ساج
 شنگ مہراں زبادیں

برے چہر بنداں پہ شوق پدا
 گوں موجیں خیالاں مدگ بوتلیں
 تو یک رندے نیک نے مے پترء
 ہما انت ترا چہ گلگ بوتلیں

گلء ٹیلانی کمانء زدء
 بگش پخت رندء کشگ بوتلیں

وفا گھٹء ارمان ہمیش انت بس
 چو آجگیں کشارء چرگ بوتلیں

✍

بلوچی کوئٹہ نومبر ۱۹۹۲ء

✍

انجیں جاھے کہ چہ تئی جاہءِ ذراں دُور بہ بیت
چو کہ پہ سستیءِ تیچہ پہ ما بھنبور بہ بیت

پہ ما ارزان انت اگاں گچلیں زندہ گور گند
یا دلءِ ہون بہ بیت آپ کہ انگور بہ بیت

سد براں سگاں کہ زندانءِ وڑا ساہ سد انت
ہو، تئی ہند بہ بیت ، جاہ بہ بیت ، نور بہ بیت

پہ دگہ نامہءِ زندہ پہ دلے زندہ متاہ
مے سرا ساچ پہ ساچانےءِ ملگور بہ بیت

ایر دے پتھاں پتھانی رمءِ دل گار انت
چو نہ انت ہر دماں دُر دا نگہ دستور بہ بیت

وائے وائے کہ گشتیت گشتہ شبہ لنجیں پاس
ماہ پر بندگہ دستور تک بہ بیت گال کہ سندور بہ بیت

ہم سفر سستہ بیل بیگواہ انت
دلجمیں مہرہ بارگیں راہ انت

یا بہ تنگیں کہ خونہ ہوشام انت
قدح انت یا کہ پُرشگیں ماہ انت

نے غمہ ٹیلیت نے ترہیت دردے
کئے پزانت چونیں صُحبہ بیگاہ انت

ہر کدہءِ عشق و داستان چار انت
مپ بختائیءِ کاریءِ سیاہ انت

جی پدا دردہ زیرہ چیریں
کہ طلب زردہ دُرشگیں ساہ انت

چوں وفا کرز انت اے ہزار سجدہ
اے ہما پہکہ پاکیں پیر گاہ انت
بلوچی کوئہ
جولائی ۱۹۹۳ء

نمکیں لُغانی ارمان زُرتگ ۛ گئے جنگ
دل پدا گیرتگ ۛ گئے جنگ

ریگزار انت تپلی گور گنداں دپار
ہور ۛ دز ۛ شرتگ ۛ گئے جنگ

ما کہ کانیں جہزگاں زور انت بلاہ
شپ گشے انسرتگ ۛ گئے جنگ

لیلوی لاڑی نہ لوجیت مھگل ۛ
تو کہ دل مے بُرتگ ۛ گئے جنگ

اُشی ہنی نہ رچ انت تاک ۛ پل
اے ہر ہم گرتگ ۛ گئے جنگ

چے سہا ۛ چے پے بیگھی وفا
جگ ۛ جاگ ۛ درتگ ۛ گئے جنگ

بلوچی کوئٹہ جون ۱۹۹۳ء

بیا

اومنی ساہ ۛ بدل
دل ۛ سوغاتیں غزل

بیا کنیں راہاں بدل
ہور بتیں ابد ۛ ازل

دھر ۛ بازاراں روئیں
پے دلی جاراں روئیں

بڑگ ۛ واراں روئیں

سیر ۛ ازگاراں روئیں

زہر ۛ آزاراں روئیں

گلکین گیواراں روئیں

مہر تالان کنیں
سہت سالان کنیں
ہر مملو رگیں دلء
گلء بالان کنیں

او دلبریں صباہ

وانکہ بانداتے بیت
وشیء شاتے بیت
گل جہان یک بہ بیت
بیا منی ساہء بدل
ہور بنیں ابد ، ازل

او دلبریں صباہ تو

وہدے کہ یاتاں کائے

اوستانی کلکشانء

استالان دل چچینیت

چہ کیکدء شہازء

شہرے منء رسینت

او دلبریں صباہ تو

وہدے کہ یات کائے

رنجء اڈوکیں تارے

بجیت سرء چہ پاواں

گردیت اپٹگیں سازے

بلوچی کوئٹہ

اکتوبر ۱۹۹۲ء

کھ

پہ ترا بوئے بسؔ پہ ما نشانی گواہ
داں نہ جنت زند بدیں مرگؔ وتی شہماتے

پُرس اتوں سُبہؔ ہمک رھلوزؔ احوال تئی
نے سلامؔ ، نے گلہؔ ، نے کہ چہ تو دزھباتے

جزماں امبازاں گزنت گوانکاں ملوریں ماہؔ
شاتؔ کندانؔ مئے فکرؔ گہارؔ براہتے

زاناں کہ بوتہ پدا مسکؔ زباوؔ کمی
تئی بیکانی تھا وہدے غمگ انت شاتے

ما ہمک تھر وفا لوٹیں بلئے کئے بکثیت
مہر پہ لوٹؔ طلبؔ دادؔ دہؔ ہیراتے

کھ

ماں مئے دلؔ رباہاں

آ سہت بیت قیامت

گریوگ منی متاہ بیت

بنداں ملورؔ بوگ

چہ روکاں دیدگانی

رنگ رنگیں براہ دزپشت

پہ تئی گلابیں رکاں

مہرانی ہار ملتیت

لیدپار بنت واہگ

کہ بہراں زندگیؔ

مہلجؔ دلبریؔ

دلواہؔ ہمدلیؔ

ہمراہؔ شگتیؔ

او دلبریں صباہ تو

وہدے کہ یات کائے

بلوچی کوئٹہ اکتوبر ۱۹۹۲ء

ساہو ارواہء کپ

ساہو ارواہء کپ
 نرپ چو مہلنء بہ نرپ
 بونء گہتی مہ بو
 کنسی پاواں مہ کپ
 بلکنء تو غم نے
 درد رنجاں دم نے
 اے وڑا پش نہ انت
 تو ہمک دروٹم نے
 چے تو لوٹ نے بگش
 چے ترارا پکار
 ہرچی پہ تو تیار
 ہرچی ، ہر چیز تئی
 کسہ آزیں تئی
 جزیں بالادہ سر
 مئے حدیشیں ہبر
 ساہو ارواہء کپ

اے بزور مئے جگر
 اے بزور جان سر
 اے بزور ہر ہبر
 مہرء شاہیں ہر
 اے بزور دلیر انت
 جان ساہو سر انت
 کورہ تلی سر انت
 دشت کوہ گر انت
 پہ تو ہیرات ہمک
 درچکی مہلنء بر انت
 چے تو لوٹ نے دگر
 ہرچ آہو تئی
 ہرچ ماہو تئی
 ہرچ زندان تئی
 ہرچ پاہو تئی
 ہرچ گیابان ڈن
 ہرچ جاہو تئی

باتاں

تئی بازارے بازار باتاں
اگہ گاران ۛ اگہ گار باتاں

گنداں ہر دیں ملور بنت بیگاہ
دلبر ۛ جان ۛ سہاء ۛ براہ
سرگرمیں راہاں مرگ ۛ کچندیت
دیم ۛ آدینک بنت بد ۛ بدواہ
زند بہر پہ اشناں ڈوبار باتاں

نوکی ایمان ۛ پنگ تو زان ۛ
شر ۛ شر نکلیں گلگ تو زان ۛ
تئی لغانی ستا چے بکناں
مسکیں میدانی شلگ تو زان ۛ
تئی پیشانی ۛ سینگار باتاں

سہاء ۛ ارواہ ۛ کپ
آ ستر سر بخت
رھراں گر بخت
آس ۛ انگر بخت
وت بلے گار بیت
داغ ۛ انکار بیت
پہ ۛ ڈوبار بیت
ہاں سنگسار بیت
آخر ۛ آ وتی
زند ۛ گدڑی سر ۛ
سکت لاچار بیت
بہ نہ گواہیت پدا
انچو گمسار بیت
سہاء ۛ ارواہ ۛ کپ
نرپ چو پھل ۛ بہ نرپ

بلوچی کوئٹہ مارچ ۱۹۹۲ء

ہر دیں ما ماحیں روئے دم چارت
بازےء گیشء بازء کم چارت

اتک بیگھے تئی ملاراں گوں
ہر دماں ما کہ دردء غم چارت

تئی کہ پکندء شپ نمیران انت
ماں بزاں دُروشانى شم چارت

داں ہما انت کہ گال گیرنگ
تو ملورىء مئے قلم چارت

تاں دلء مپ نیکہ محرم مئے
تو چىء روپے صد ملم چارت

ما ”وفا“ گشتء ”مھر“ زندگ کت
بس تئی فضلء تئی کرم چارت

گپء دیوانگىء چے بکناں
ثرانگء ثرانگىء چے بکناں
گپ بہ بیت لذتء رنجء
هشکىں تئی پاڻگىء چے بکناں
گش کہ دُراھاں اگاں یار باتاں

بُست کن بیا سہاء بیگاھاں
میتگء هلكء لوگء جاگاھاں
پہ کنیا چو ملورء مرگىک انت
چے نہ گرتہ ادا مئے بدواھاں
پہ بدان مرگےء گواجاہاں

تاں مسافرء تاں کہ بندوکاں
تاں چہ تو دُورء تاں دلء تو کاں
اے گورء رنجء آگورء شاوہ
بیت سما انچو چہ تئی گندوکاں
پہ ترا شاداھاں سربار باتاں

بلوچى کوئٹہ

جولائی ۱۹۹۲ء

چو اومانءِ تارءِ بلیت ماہکان
دلءِ ہر دیارءِ بلیت ماہکان

صدگہ بہ باتاں کہ مرچاں تئی
لٹءِ سحارءِ بلیت ماہکان

بگند پلنءِ رنگانی شوخیں شپاں
گوں جزیں بہارءِ بلیت ماہکان

تئی شہرءِ برکت پدا چے مے
لوٹءِ پکارءِ بلیت ماہکان

بہ جمب دلچئیءِ طلب دُروشمءِ
داں جیگءِ ہوارءِ بلیت ماہکان

پدا ما وفاءِ ”وفا“ نذر گت
کہ زلفءِ گبارءِ بلیت ماہکان

✍

☆

دوزخءِ جاہ کنگ لعیب نہ انت
سُھباں بیگاہ کنگ لعیب نہ انت

واہگءِ راہاں جیگ بنت تل تل
اے گراں راہ کنگ لعیب نہ انت

پہ زھیرانی پوئے پیوگاہءِ
دامنءِ پراہ کنگ لعیب نہ انت

مے وڑءِ غم جتیں جتانی تہا
دردءِ سوگاہ کنگ لعیب نہ انت

سمبھیت ہردیں ما کہ مھکانے
تہ شپاں سیاہ کنگ لعیب نہ انت

ما وفائیںءِ تا ابد مانیں
مارا بیگواہ کنگ لعیب نہ انت

ہر دیں ترا بہ گندیں ماں باغانی ترے تاب
دہکان ءِ دلبریں گوا، آ داس سمھہ ایت

بیا رنگ ءِ پُل زور پہ قولانی ساعتاں
مرچی گل ءِ ما بالیں مئے ماس سمھہ ایت

ہر کس پہ شھم ءِ دُڑ و شھم پہ ماہ ءِ ماہکان
مئے کڈک ءِ اوں برکت ءِ تئی آس سمھہ ایت

چے تو منارا پُرس ءِ چے زانت ءِ زانگ انت
روچے وفا بیت جیگانی الماس سمھہ ایت

کھ

☆

گیر تگیں مئے واہگ ءِ کھو واس سمھہ ایت
چکند کہ کندگانی ہر پاس سمھہ ایت

ہر روج ناں برے برے میدانی نیام ءِ تئی
تو بے ساء ترا نگ ءِ مئے باس سمھہ ایت

شنگ انت دلانی میگ ءِ یک انجیں دُڑ و شے
چو کہ صباہاں جنگلاں کر پاس سمھہ ایت

من واھگانء زندء سرجم کنان؎ بخشاں
نچکند گے اگاں دنت صُحبء سحارء موسم

ما جور نوش اُتک بس چہ چندء دوز واہاں
انگہ نہ دیتگ دیدگ کیفء ملارء موسم

صدور دھاندوہاں بیت بے وائیں دیدگء شپ
یک ساہتے بیت انت جیگء پکارء موسم

زندء پوء ندرگ بیاکن کہ جنگء چوپ انت
درکپ نوں اُتک انت تئی ترشتیں تارء موسم

تو مہر دئے وفا من، آسیگ وت جہان بیت
کم کم ء میٹگاں کیت دستء شہارء موسم

کھ

اُتک بہارء موسم چنک ء پلارء موسم
شانتل میگ تئی فی شٹ انتظارء موسم

استار بلبلینوں ساہء ودارء گلء
ہر دیں کہ یات اُتک انت ”کید“ء شہارء موسم

موجے کہ لذتے بس بیگاہ بنت صد کہ
بیت انت اگاں تئی دوست لچ ء میارء موسم

مجال

ابید چہ کیف کتاب بالاد
 قلم اوں مرگ دست شل انت
 ٹپنگ چے ے جنگ چے ے
 کہ دیدگانی متاج مل انت
 گمان حرف انت نشان حرف انت
 ایٹکیں مہر و فاء راہاں
 تئی مروچاں روان حرف انت
 مبات دریگت اے ٹلسیں واب
 سچات دریگت اے آگھیں واب
 پدا ملور انت منی ملوری
 ترا اوں پیچات تابلے تاب
 من کس بالاد سر نہ داتگ
 اے گران وائیں جگر نہ داتگ
 منی اوں آرام سمبھگ زانت
 وفاء مہر اے بر نہ داتگ
 اگاں گنگ مے بداں اے سستا

شگال نام شگال باتیں
 ہما کہ پتو پہ ساہو جان انت
 مروچی آ ہم سوال بات انت
 شپانی موبے شپاں گڈینگ
 غمانی گیوارے شنگے پہ
 مے اوں زہر آپاں نوش کنت آ
 داں آئی مارا کہ تزونگلیتنگ
 نہ سکاں شاحانی پیچہ تاباں
 اے اندوہ غم مبات ہج
 پدا مے نام شرے ببا دے
 داں تیر لگنت پہ بے قراری
 جہان آس چرے بادے
 داں شادہانی سفر نہ کثیت
 داں منزلانی ہبر نہ کثیت
 داں فکر پہ ماہ ذکر پہ ماہ
 قلم مے بات علم مے بات

کھ

بنوش قدح آپ شراب و ترمپ رچیت
پہ ہوش محسار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

ہے کہ دُور استیں مہ ماہکان برمشیں
مہ زرمہ مار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

بہ کند یک برے چو پیسے پیا
وفا عیار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

منی توار و گہ دُر دپانی کار چچی انت
اوش تہار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

پدا شمشنگ انت مہرانی دوست جانیکاں
معیت کرار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

نہ لوتنگ ماہء کہ مہکان دیار
گسر ماگار و گہ دُر دپانی کار چچی انت

کھ

تنی مثال ہمیش سہارت کنت اُنکرےء

مہ گند شپتالاں گرد گردیں آدینکاں
بگندے مانہڑے مہرانی ڈنکرےء

لوہگاناں چے یے اردگاں طلب گاریں
مس سرمگان جنگ کوکرانی جمہرےء

تو شاعرانی غزل کوچکے بہار گاہے
تنی مست ہو جھنگیں بدن روان امت تہرےء

ملکش سمین گوں سنج بتگیںھیالے بت
بکنت نقش وفا ء گورانی زیورےء

کھ

☆

دمانے دیر نہ گوست بال عت کپودرےء

چپا چہ وت پدا ماہکان جمہرےء

چہ واریانی گس ء پلک ء حاکاں چے لوٹے

گور گشیگاں ٹنگ مے وڑیں بے درےء

داں عشق مار نہ وارت حسن داں نہ جنت پتے

آجج ء تاب نہ بیت دل بروکیں رھسےء

نہ ناز تو کہ برانے مجازیں استالان

چار بند

مست انت دریا دل گوں چولان انت

زندہ گیابان ۽ رنگ ۽ ڈولان انت

گل جہان ۽ کہ من خیال گردینت

ہر گور ۽ گنداں مرچی بولان انت

ساہ ۽ ارواہ ۽ روگ

دُڑو ۽ بڑاہ ۽ روگ

چو گشیرگاں پہ شپاں

دیدگیں ماہ ۽ روگ

کھ

شنگ شنگ ہر گور ۽ گروک انت بیا

زندگی پھل ۽ ماہ ۽ نوک انت بیا

تئی ودارانی پاساں مسکیناں

دل پہ امبازے ۽ ھدوک انت بیا

کھ

کھ

انچوتی لاس ۽ بدل گیمرتگ

منی الماسیں غزل گیمرتگ

واہگاں شنگ جنیں بیام، مے

وانکہ مے ماس ۽ بدل گیمرتگ

کھ

بلین دامنِ براہاں کہ مئے راہِ نُحیت
زندہ تا موریں شپاں چار دہانی ماہِ نُحیت

براہ ، تھی چو پچھ تاب نہ بیت
دُڑو شم و شہم و رنگ و داب نہ بیت

تئی بچکند ، ماں مئے کلپیں دل و پڑ گاہاں
چو کہ آزمان و جبین و گلیں بیگاہِ نُحیت

ہو ، تئی منگلے و ٹال و وڑا
بس کزگ انت کہ یک حساب نہ بیت

کھ

چے چے غم چے شادھے
مارا درکار شپ چار دھے

اشکِ بونگ انت سر چادر
زر و تابان و مہر و سوداگر

ماھے بہ بیت کہ ماھلے
جی پہ ودار و وادھے

باز رپیت و باز چ ترمیت
باز و شادانیں زاناں روچاں پر

کھ

کھ

اسے ، باسے ، دُرّے لاسے
زندے نمیرانیں چکاسے

ماسِ گہارے پہ دروانگ
مہرے جنگِ نیستِ کسائے

واہگِ کلکشانِ دورِ مہ سُرپ
مے گلینِ زندمانِ دورِ مہ سُرپ

پیرِ جوانِ انتِ ورنہ انت
کودکانیِ نوانِ دورِ مہ سُرپ

✍

براہے ، ماہے پہ ارواہے
پہ مے چماں وشمیں راہے

من کہ گنوکِ تو کہ ھدوکِ
پرچہ لویتِ اُفتِ آہے

سجینِ بیگاھاں شنگیں شارے
بلینِ بانگواھاں بامسارے

درءِ مُرادانی اندریں براہ
چو مہکانِ پہ شپ تہارے

✍

زرد بند گاہے چو بندی پرشیت
پیسری سر بیت رندی پرشیت

چول سگھان انت آ تئی لہڑ
ما نزورانی بلکیں کنڈی پرشیت

www.BalochPoet.com

نہ ٹھکانہ نہ نیکہ ہندہ جاہ
من نیاں بچ کسی دوست نہ دلواہ

چچو تراپول دراناں گرہ گتیں راہاں
دروشمے گواہ نہ دنت جی منی سہبہ بیگاہ

کھ